

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΠΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

Μηχανογραφία από ΑΘΗΝΑΙ 1975 πλαστικές πλαστικές

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

17838

ΔΩΡΕΑΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α - Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α - Β)

Γεννάδιος

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
Α ΘΗΝΑΙ 1975

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΛΛΟΣ ΤΟΝΙΣΤΑΣ

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣ - VOLI
(B-A γελίνιο ή κ.α. βούλευτο)

Ψηφιοποιηθές από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

Ο Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγένηθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς τοῦ ἡσαν πλούσιοι· καὶ ὁ μὲν πατήρ του κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Ἀ τοῦ Τυμηττοῦ (ὅπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ του ἐξ ἑλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαίᾳ).

Ἐπταετῆς ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποιηθεὶς ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρός. 'Αλλ' οἱ ἐπίτροποι δὲν ἐφάνησαν ἀντάξιοι τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος· διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. 'Ωσαύτως οὗτοι καὶ τὴν ἔκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν· ἀλλ' οὗτος φιλομαθής ὡν καὶ ἐπιμελῆς κατώρθωσε νὰ λάβῃ ἀρτίαν μόρφωσιν· ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ρήτορι 'Ισαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ 'Ισοκράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν Ιστορίαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν δοπίαν, ὡς λέγεται, δικτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

"Οτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου του 'Ισαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν' ἀναλάβῃ. Διὰ τοῦτο ἀναγκασθεὶς νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο λογογράφος· ὡς τοιοῦτος συνέτασσε λόγους δικανικοὺς χάριν ἀλλῶν καὶ μεγάλως ἔξετιμάτο. 'Αλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατά τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, διστις ὁσημέραι αὐξανόμενος διενοεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς 'Ελλάδος: τοῦτο βλέπων ὁ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπου ν' ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

τορθώματα τῶν προγόνων. Καὶ ἀφ' ἐνδὸς μὲν ἀντηγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις ρήτορας, ἀφ' ἔτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρη συμμάχους τῶν Ἀθηναίων· δτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλιώσῃ τὰς ἔως τότε ἐχθρικὰς πόλεις, Ἀθήνας καὶ Θήβας, καὶ νὰ κάμη αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ σύμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἡττης (338).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἡτταν δὲ Δημοσθένης οὗτε ἀπεθαρρύνθη οὔτε ἔπαισε νὰ μισῇ τοὺς Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336) ἐπέτυχεν, ἵνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀποστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς ἐζήτησεν ἔπειτα παρὰ τῶν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπεμβάσεως δύμας τοῦ μακεδονίζοντος ρήτορος Δημάδου ἡ παράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ (324) νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου "Αρπαλος μετὰ πολλῶν χρημάτων κατέψυγεν εἰς Ἀθήνας. Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν Ἀρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ χρήματα. Καὶ ὁ μὲν "Αρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ χρήματα ἀριθμηθέντα εὑρέθησαν διλιγώτερα τῶν ὅσων ἐκεῖνος εἶχε κομίσει. Ἡγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, δτι τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν κατηναλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ρητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης ὡς λαβὼν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντήκοντα ταλάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἤδύνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτό, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραφε μὲν καὶ πρὸ τὴν βουλὴν καὶ πρὸ τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῆ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὗται εἰς μάτην ἀπέβαινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323), δτε αἱ Ἀθῆναι, τὸ "Ἀργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δῆμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάκλησίν του ὁ Δημοσθένης ἐξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' δτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κτεδιώθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας Ἀντιπάτρου καὶ κατέψυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυρίᾳ (νῦν Πόρω) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ἵνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χεῖρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιὰν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 322).

Οι κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ἤγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνῆμα τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλοὺς ἔξηκολούθουν νὰ τιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυθρύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἴπερ ἵσην ὁώμην γνώμη, Δημάσθενες, εἶχες,
οὕποτ' ἀν 'Ελλήνων ἡρεῖν Ἀρης Μακεδών.*

2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

‘Γιπὸ τὸ δνομα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι συμβούλευτικοὶ ἢ δημητρία, οἱ δὲ λοιποὶ δικανικοί. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοὶ καὶ οἱ τρεῖς Ολυνθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἰδῆ: 1) λόγους δικανικούς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαιαις, ἐκ τῶν ὅποιων σπουδαιότατος εἶναι· δὲ περὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικούς ἢ διωτικούς, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν ἴδιωτικαῖς δίκαιαις.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

I. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'

Εἰσαγωγή. Η "Ολυνθος" ἥτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκείτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τορωναίου κόλπου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὁλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὁ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτειδαιαν καὶ τὸν Ἀνθεμοῦντα. Οἱ Ὁλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου ἐθεώρουν ἔαυτοὺς εὐτυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστενον, διτὶ ὁ Φίλιππος θὰ ἄφηγε τὴν "Ολυνθον" μετὰ τῶν συμμαχικῶν της πόλεων νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

"Αλλ' ὅτε ὁ Φίλιππος ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, ὅτε καθηπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, διτὶ οὕτε φίλον οὕτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὁλύνθιοι ἀντελήφθησαν τὸν ἐπικρεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἰδίων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλουν πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβημα τοῦτο τῶν Ὁλυνθίων ὁ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἔχθρικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἡρκέσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς Ὁλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς του δυνάμεις. Τὸ 349 ὅμως, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἀρνησιν τῶν Ὁλυνθίων ν' ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφῶν του Ἀρριδαίον, κηρύττει δριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὁλυνθίων. Οἱ Ὁλύνθιοι

τότε ἀποστέλλοντι εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ ωρίτορες ἔξεφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον τελευταῖος ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Α' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 —, ἐν τῷ δποίῳ ὑποδεικνύει εἰς τοὺς Ἀθηναίους τί δύείλοντι οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

¹ Ἀντὶ πολλῶν ἀν, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἔλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὃν νυνὶ σκοπεῖτε. “Οτε τοίνυν τοῦθ’ οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἔθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γὰρ μόνον, εἴ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἥκει τις. τοῦτ’ ἀν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμος ἐνίοις ἀν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὥστ’ ἔξ ἀπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἴρεσιν γενέσθαι. ‘Ο μὲν οὖν παρών καιρός, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, διτὶ τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἔκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ’ οὐκ οἶδ’ δητινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά·

“Εστι δὴ τὰ γ’ ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἥδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, ὅπως ἐνθένδε βοηθήσητε καὶ μὴ πάθητε ταύτὸν ὑπὲρ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἡτις ταῦτ’ ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὃν καὶ δεινὸς ἀνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εὔκων, ἤνικ’ ἀντύχη, τὰ δ’ ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ’ ἀν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ’ ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

⁴ Οὐ μὴν ἀλλ’ ἐπιεικῶς, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ’, δι δυσ-

μαχώτατόν ἔστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον ὑμῖν· τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἐν' ὅντα κύριον καὶ ὥητῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἄμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ ταυίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἐν ἐκεῖνος ποιήσαιτ' ἀσμενος πρὸς Ὀλυμφίους, ἐναντίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5 ἔστι τοῖς Ὀλυμφίοις, ὅτι νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ μέρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἵσασιν, ἢ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ ὅλως ἀπιστον, οἷμαι, ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς, ἀλλως τε κανὸν ὅμορον χώραν ἔχωσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6 τἄλλ', ἀ προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημὶ δεῖν ἐθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἰπερ ποτέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἐξιόντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γὰρ λόγος οὐδὲ σκῆψις ἔθ' ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νῦν; γάρ, δ πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυμφίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν Φιλίππω, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἐν ὑμῖν μάλιστα συμφέροι. Εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του ταῦτ' ἀν ἐγνωκότες ἥσαν ἵσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὃν φοβοῦνται καὶ πεπόνθασιν ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8 κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν ταύτον, ὅπερ ἥδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε. Εἰ γάρ, δθ' ἥκομεν Εύβοεῦσι βεβοηθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ καὶ Στρατοχλῆς ἐπὶ τοутὶ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν
αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοέων σωτηρίας, εἴχετ'
ἀν 'Αμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἀν ἦτ' ἀπηλ-
λαγμένοι πραγμάτων. Καὶ πάλιν, ἡνίκα Πύδνα, Ποτείδαια,
Μεθώνη, Παγασαί, τἄλλα, ἵνα μὴ καθ' ἐκαστα λέγων δια-
τρίβω, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ
πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοῖς, ῥάφοι
καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ νῦν ἀν ἔχρωμεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ
τὸ μὲν παρὸν ἀεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ' οἱό-
μενοι σχήσειν καλῶς, ηὔξησαμεν, ὡ ἄνδρες 'Αθηναῖοι, Φίλιπ-
πον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον, ἡλίκος οὐδείς πω
βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ δὴ καιρὸς ἥκει τις, οὗτος
ὁ τῶν 'Ολυμνήιων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-
των τῶν προτέρων ἐκείνων.

10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἄν, ὡ ἄνδρες 'Αθηναῖοι, δίκαιος
λογιστὴς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς,
καίπερ οὐκ ἔχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, δύως μεγάλην ἀν ἔχειν
αὐτοῖς χάριν, εἰκότως· τὸ μὲν γάρ πόλλ' ἀπολωλεκέναι κατὰ
τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἀν τις θείη δικαίως, τὸ
δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι πεφηνέναι τέ τιν' ἡμῖν συμ-
μαχίαν τούτων ἀντίρροπον, ἀν βουλώμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ'
11 ἐκείνων εὔνοίας εὔεργέτημ' ἀν ἔγωγε θείην. 'Αλλ', οἶμαι, πα-
ρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως· ἀν
μὲν γάρ, ὅσ' ἀν τις λάβῃ, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ
τὴν χάριν, ἀν δ' ἀναλώσας λάθῃ, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνῆ-
σθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρη-
σάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδ', εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν
χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γάρ τὸ τελευταῖον ἐκβάλλειν
στον τῶν περὶν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὡ ἄνδρες 'Αθη-
ναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὃ 12 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' "Ολυνθον ἔκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

"Αρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενὴς ὃν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτείδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13 ὃν ἐβούλετ' εὔτρεπίσας τρόπον, ὥχετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἔκει τοὺς μὲν ἐκβαλών, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθενησε· πάλιν ῥαῖσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥάθυμεν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὁλυνθίοις ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριούς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παραλείπω στρατείας.

"Τί οὖν", ἀν τις εἴποι, «ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; » 14 "Ινα γνῶτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφότερα, καὶ τὸ προτεσθαι καθ' ἔκαστον ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἣ χρῆται καὶ συζῆ Φίλιππος, ὃφ' ἣς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ' ὁ μέν, ὡς ἀεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκώς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ' ἔλπις ταῦτα τελειυτῆσαι. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθυνος ἔστιν 15 ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἔκειθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντ', ἀν ἔμελήσωμεν;)' Άλλὰ μήν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εύπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἀπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὃν οὐκ ἡβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ἀνάγκην ἔλθωμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἵσως φήσαι τις ἀν δάδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, δι τι δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', δι τι πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν δργῇ ποιεῖσθε, ἀν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἴμαι δεῖν τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἥγοῦμαι.

17 Φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυνθίοις σώζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἐκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις ἑτέροις; εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ, μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἐκείνου κακῶς ποιαύντων, ① ὑπομείνας τοῦτ' Ὀλυνθον παραστήσεται, δάδιος ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἔλθων ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὀλυνθον, ἀκινδύνως δρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.

19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω· περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήμαθ'; ὑμῖν, ἔστιν, δοσ' οὐδενὶ τῶν ἀλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα δ' ὑμεῖς οὔτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαντος ἐνδεῖ τοῦ πόρου. «Τί οὕγ;» ἀν τις εἴποι «σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;» Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γάρ ἥγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δ' οὕτω πως ἄνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἑορτάς.) "Εστι δὴ λοιπόν, οἶμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἀν πολλῶν δέη, πολλά, ἀν δλίγων, δλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὃν ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἔως ἔστι καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

"Αξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματ' ἐν 21
ῷ καθέστηκε νῦν τὰ Φιλίππου. Οὕτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ τις ἀν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὔτρεπῶς οὐδ' ὡς ἀν κάλλιστ' αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχει, οὕτ' ἀν ἔξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν φήθη δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιών ἀπαντα τότ' ἥλπιζε τὰ πράγματ' ἀναιρήσεσθαι, καὶ τα διέψευσται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γάρ ἀπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ 22
ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ'; ὕσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. Καὶ γάρ Παγασάς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν." Ήκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γάρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται.

✓ 'Αλλὰ μὴν τὸν γε Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς 23
τούτους ἀπαντας ἡγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἀν καὶ ἐλευθέρους ἢ δούλους εἶναι· καὶ γάρ ἀήθεις τοῦ κατακούειν τινός εἰσι, καὶ ἀνθρωπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἀπιστον ἵσως· τὸ γάρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διόπερ πολ-

λάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἐτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἀ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἀπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἀν αὐτὸν οἴεσθ' ἐτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδ; ἀ πάθοιτ' ἀν, εἰ δύναιτο ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;

25 ΩΕτι τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἱρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον! Εάν μὲν γὰρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Ολυμφίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἀν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο
26 βαδίζειν; Θηβαῖοι; Μή λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἢ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἐτοίμως. Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἴοι τ' ὄντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃ ὑμεῖς. "Η ἄλλος τις; «'Αλλ', ὃ τᾶν, οὐχὶ βουλήσεται». Τῶν ἀτοπωτάτων μέντοι εἴη, εἰ, ἀ νῦν ἀνοιαν δόφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεῖς μὴ πράξει.

27 Ἀλλὰ μὴν ἥλικα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ 'κεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἥγονυμαι. Εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἥμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι καὶ ὅσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδὲνὸς ὄντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἀν οἷμαι ζημιώθηναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ ὅσ' εἰς ἀπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; Καὶ πρόσεσθ' ἡ Ὑβρις καὶ ἔθ' ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἀπαντας βοηθεῖν καὶ²⁸ ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ὃν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρ' ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς, τοὺς δὲ ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πολεμεῖν ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεραίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὕθυναι ῥάδια γένωνται, ὡς, ὅποι ἄττ' ἀν ὑμᾶς περιστῆ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστὰ δ' εἴη παντὸς εἴνεκα.

II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

Εισαγωγή. Ο Δημοσθένης ἐν τῷ Α' 'Ολυνθιακῷ ὑπέδειξεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρασκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ δχι μισθοφόρων — ἐκ τῶν δποίων ὁ μὲν εἰς νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀπειλουμένην Ὁλυνθον, δὲ δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἄλλ' ὁ Δημοσθένης δὲν εἰσηκούσθη οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς Ὁλυνθίους στρατιωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισχιλίων μισθοφόρων καὶ τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάροτος. Ἡ βοήθεια αὐτῇ οὐδὲν κατώρθωσεν. Ο Χάρος, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἐλήστενεν ἐμπορικὰ πλοῖα. Διὰ τοῦτο οἱ Ὁλύνθιοι στέλλονται νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθήνας ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἰχον μὲν συνείδησιν τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως, ἀλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τοὺς Ὁλυνθίους φοβούμενοι τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Διὰ τοῦτο δὲν αναλαμβάνει ἐκ δευτέρου νὰ δμιλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' 'Ολυνθιακὸν — μετὰ παρέλευσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

πρώτου, ἥτοι κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ δὲ ρήτωρ
νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ὑποδεικνύει εἰς αὐτοὺς τί ὀφείλουν
νὰ πράξουν.

¹ Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἃν τις ἴδειν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δο-
κεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γιγνομένην τῇ
πόλει, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γὰρ τοὺς
πολεμήσοντας Φιλίππων γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὅμορον καὶ
δύναμίν τινα κεκτημένους καὶ, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν
ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὡστε τὰς πρὸς
ἐκεῖνον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἑαυτῶν
πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ παν-
τάπασιν ἔοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τοῦτ' ἥδη σκοπεῖν αὐτούς, δπως μὴ χείρους περὶ ἥμας αὐ-
τούς εἴναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν,
μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὡν
ἥμεν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προϊεμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ²
τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.

³ Τὸ μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην
διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα
ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἥγοῦμαι. Διὰ τί; "Οτι μοι
δοκεῖ πάνθ' δοσ' ἀν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἔκείνω μὲν ἔχειν
φιλοτιμίαν, ἥμιν δὲ οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι. 'Ο μὲν γὰρ δοσῷ
πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμα-
στότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται· ὑμεῖς δέ', δοσῷ χεῖρον η̄ προσ-
ῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείον' αἰσχύνην
⁴ ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀλη-
θείας τις, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἀν αὐτὸν
ἴδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. "Ων οὖν ἔκεινος
μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεπολιτευμένοις χάριν, ὑμῖν δὲ
δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὅρῶ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν·

δὲ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνοιτο· ἂν διείδη βουλομένοις ὁρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἀπιστον καλεῖν ἄνευ τοῦ τὰ 5 πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἀν φήσεις κενὴ δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', δσα πώποτ' ἔπραξε, διεξιόντ' ἐφ' ἀπασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἥγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκείνον, δπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἴδειν, ὅτι πάντα διεξελήλυθεν, οἷς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξηθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματ' αὐτῶ.

'Εγὼ γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἀν ἥγούμην καὶ 6 αὐτὸς φοβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττονθ' ἐώρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὑρίσκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, ὅτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγγόμενον, τὴν δ' Ὁλυνθίων φίλιαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί- 7 δαιαν οὖσαν ὑμετέραν ἔξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλούς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. "Ολως δ' οὐδεὶς ἔστιν, δητιν' οὐ πεφενάκικεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γάρ ἐκάστων ἀνοιαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἔξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξηθη.

"Ωσπερ οὖν διὰ τούτων ἥρθη μέγας, ἥντος' ἔκαστοι συμ- 8 φέρον αὐτὸν ἔαυτοῖς φοντό τι πράξειν, οὕτως ὁφελεῖ διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ'

εῖνεχ' ἔαυτοῦ ποιῶν ἐξελήγεται. Καιροῦ μὲν δή, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππω τὰ πράγματα· ἢ, παρελθόν τις ἐμοί, μᾶλλον· δ' ὑμῖν δειξάτω, ἢ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἔγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτ' ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν, ἢ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἀν ἐλεύθεροι γένοιντ' ἀσμενοί.

9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὔτως ἔχειν ἥγεῖται, οἰεται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὅθως οἰεται. "Οταν μὲν γάρ ὑπ' εύνοίας τὰ πράγματα συστῇ καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν ἀνθρωποι· ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἴσχύσῃ, ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμ' ἀπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέλυσεν. Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἀπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἡνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἀν τύχη, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. "Ωσπερ γάρ οἰκίας, οἷμαι, καὶ πλοίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἴσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὔτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππω.

11 Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὁλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὔτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρεσβείαν πέμπειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασάς ἀπαντεῖν καὶ περὶ Μαγνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἐροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξελγυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὄντων ἐπὶ

τοῖς πράγμασιν, ὡς ἄπας μὲν λόγος, ἀν ἀπῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμέτερας πόλεως· ὅσῳ γὰρ ἔτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν με- 13 τάστασιν καὶ μεγάλην δεικτέον τὴν μεταβολήν, εἰσφέροντας, ἔξιόντας, ἀπαντα ποιοῦντας ἑτοίμως, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Κὰν ταῦτ' ἐθελήσῃθ' ὡς προσήκει καὶ δὴ περαίνειν, οὐ μόνον, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἐξελεγχθήσεται.

"Ολως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14 προσθήκη μερὶς ἔστι τις οὐ μικρὰ, οἷον ὑπῆρξε ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους· πάλιν αὖ πρὸς Ποτείδαιαν Ὀλυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἄν, οἶμαι, προσθῇ κἄν μικρὰν δύναμιν, πάντ' ὥφελεῖ· αὐτῇ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενῆς καὶ πολλῶν κακῶν ἔστι μεστή. Καὶ γὰρ οὗτος ἄπασι τούτοις, οἵς ἄν τις 15 μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν ἡ ὑπῆρχε φύσει κατεσκεύακεν αὐτῷ.

Μὴ γὰρ οἴεσθ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ' ἐξήλωκε καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἀν συμβῆ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἀ μηδεὶς πώποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἥρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16 τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὕτ' ἐπὶ τοῖς ἕργοις οὕτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἴδιοις ἐώμενοι διατρίβειν, οὕθ' ὅσ' ἀν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ἀν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

- 17 Οἱ μὲν οὖν πολοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππω, ἐκ τούτων ἂν τις σκέψαιτ’ οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὅντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ’ ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἥκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς 18 οἶου ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς οἷς ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ’ αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γάρ αὖ τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητοι εἶναι). εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἄλλως, τὴν καθ’ ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐ δυνάμενος φέρειν, παρεῶσθαι καὶ ἐν οὐδενὶ εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.
- 19 Λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἶους μεθυσθέντας ὁρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἵ ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ’ ὅτι ταῦτ’ ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γάρ οὓς ἐνθένδε πάντες ἀπῆλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὅντας, Καλλίαν ἔκεινον τὸν δημόσιον καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσμάτων, ὃν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶς καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.
- 20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλ’, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἔκείνου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. Ἄλλ’, οἴμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γὰρ εὔπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ’ ὀνείδη· εἰ δέ τι πταίσει, τότ’ ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ’ ἐξετασθήσεται. Δοκεῖ δ’ ἔμοιγ’, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ἀν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. "Ωσπερ γάρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἀν ἔρρω- 21
μένος ή τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δ' ἀρρώστημά τι συμ-
βῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν
ὑπαρχόντων σαθρόν ή, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-
νων, ἕως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
λοῖς ἔστιν, ἐπειδὰν δ' ὅμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντ' ἐ-
ποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐ- 22
τυχοῦνθ' ὁρῶν ταύτη φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται· μεγάλη γάρ ῥοπή,
μᾶλλον δὲ τὸ ὄλον ή τύχη παρὰ πάντ' ἔστι τὰ τῶν ἀνθρώπων
πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἰρεσίν μοι δοίη, τὴν
τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἀν ἑλοίμην, ἔθελόντων, ἢ προσή-
κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ή τὴν ἔκείνου· πο-
λὺ γάρ πλείους ἀφορμάς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔ-
χειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας ή 'κείνω. 'Αλλ', οἶμαι, καθήμεθ' οὐ- 23
δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις
ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ
δὴ θαυμαστόν ἔστιν, εἰ στρατεύομενος καὶ πονῶν ἔκείνος
αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἄπασι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὥραν πα-
ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανο-
μένων παραγίγνεται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἔγώ· τούναντίον
γάρ ἀν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὅν τοῖς πο-
λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

'Αλλ' ἔκεινο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μὲν ποτ', ὃ 24
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπὲρ τῶν 'Ἐλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,
καὶ πόλλα' ἵδια πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἔξόν, οὐκ ἡθε-
λήσατε, ἀλλ' ἵν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-
τῶν ἀνηλίσκετ' εἰσφέροντες καὶ προουκινδυνεύετε στρατεύο-
μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἔξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν
ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τούς μὲν ἄλλους σεσώκατε

πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἐν' αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτεροι
 25 αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς
 τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογί-
 σασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππω καὶ τί ποιούντων
 ὑμῶν ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. "Ιστε γὰρ δῆπου τοῦθ', ὅτι
 μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους τινὰς ἐλπιζόντων πράξειν, αἵτια-
 μένων ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταῦθ'
 ἄπειρ νυνὶ ποιούντων, ἄπας ὁ χρόνος διελήλυθεν.

26 Εἴθ' οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥσ-
 τε, δι' ὃν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέ-
 γονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων
 αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; 'Αλλ' οὕτ' εὔλογον οὕτ' ἔχον ἐστὶ
 φύσιν τοῦτό γε· πολὺ γάρ ῥῶν ἔχοντας φυλάττειν ἢ κτήσα-
 σθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δ' ὅ τι μὲν φυλάξομεν, οὐδέν ἐσθ'
 ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ.
 Αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἥδη.

27 Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἔξιέναι προ-
 θύμως, μηδέν' αἵτιασθαι, πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατή-
 σητε, τηνικαῦτα δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς
 μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς
 προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γάρ
 ἔστι πικρῶς ἔξετάσαι, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν μὴ παρ'
 ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

28 Τίνος γάρ εἶνεκ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον
 μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἂν ἐκπέμψητε στρα-
 τηγούς, ἰδίους δ' εὑρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὄντων καὶ
 περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Οτι ἐνταῦθα μέν ἔστι τἀθλοί",
 ὑπὲρ ὃν ἔστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῆ,
 παρχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων
 ἵδιοι, μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ
 δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψα-

κος, Σίγειον, τὰ πλοῖ', ἀ συλῶσιν. 'Επ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἔκαστοι χωροῦσιν. 'Υμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα²⁹ ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταύτας, ἀφίετε. Περίεστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε, νῦν δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. 'Ρήτωρ ἥγεμών ἔκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι· οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἔκεινους. Δεῖ δὴ ταῦτ' ἐπιτανέντας καὶ ὑμῶν³⁰ αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἰ δὲ τοῖς μέν, ὡσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' ὅτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ τὸ γάρ ήδικημένον ἀεὶ μέρος ἐλλείψει· εἴθ' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἔχθρῶν ἔξεσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἔκαστος ἔχει τὸ ἵσον· πάντας ἔξιέναι κατὰ μέρος, ἔως ἂν ἀπαντεῖς στρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ τὰ βέλτισθ' ὅντας ἀκούσηθ' αἰρεῖσθαι, μὴ ἀν δεῖν' ἢ ὁ δεῖν' εἴπη. Καν ταῦτα ποιῆτε, οὐ τόν εἰπόντα μόνον παραχρῆμα, ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἔχόντων.

III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α'

Εισαγωγή. Ο Φίλιππος ἀναβάς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρους ἔχθρον τοῦ κράτους του, τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίσιας, ἐστράφη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν (357), ἔπειτα δὲ ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαϊκοῦ αὐλπου κτήσεων τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκνούσιεσ τὴν Πύδναν (357), τὴν Ποτείδαιαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Ἀκολούθως κατεπολέμησε τοὺς τυράννους τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε νὰ γίνῃ κύριος τῶν Θερμοπυλῶν (352), ἵνα οὕτω δυνηθῇ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικήν ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουσαν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φίλιππου, διτις ὑποχωρήσας ἀπρακτος ἐξεστράτευσε κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἥριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς πόλεις Πέρινθον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχονοιῶν τούτων ὡφελούμενος δὲ Φίλιππος ἐγένετο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ "Εβρου ἐποιόρκησε τὸ Ἡραίον τείχος ἐπὶ τῆς Προποντίδος.

"Η εἴδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραίου τείχους, τὸ δόποῖον ἐχρησίμευεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τριήρων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάσχουν τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ νὰ εἰσπραχθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλ' ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καταφθάνουν εἰς Ἀθήνας νεώτεραι εἰδήσεις πρῶτον μὲν, διτις δὲ Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ διτις ἀπέθανεν οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστηθέντες μὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράνειαν.

"Ολίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Φίλιππου ἥρχισε ν' ἀπασχολῇ ἐκ νέου τοὺς Ἀθηναίους. Πολλαὶ συνεδρίαι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηναλώθησαν εἰς

σχετικὰς συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἐτῶν — ἔζητησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἄλλων ρητόρων καὶ ἀπήγγειλε τὸν Α' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν δποῖον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινος πράγματος προυτίθετ¹, ὡς ἄνδρες τοῦς Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἄν, ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἥρεσκέ τι μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἀν ἤγον, εἰ δὲ μή, τότ’ ἀν καύτδες ἐπειρώμην, ἢ γιγνώσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δ’ ὑπέρ ὅν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἥγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἀν συγγράμμης τυγχάνειν. Εἰ γάρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ² οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἀν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,² τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ’ εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. “Ο γάρ ἐστι χείριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστι τοῦτο; “Οτι οὐδέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ³ ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ⁴, ἢ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ’ ἀν ἐλπίς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

“Ἐπειτ⁵ ἐνθυμητέον καὶ παρ’ ἄλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμησομένοις, ἡλίκην ποτ⁶ ἔχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὗ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ’ ὑπεμείναθ⁷ ὑπέρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἴνεκα ταῦτα λέγω; ‘Ιν’ εἰδῆτ⁸, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε, ὅτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερὸν οὕτ⁹, ἀν ὀλιγωρῆτε, τοιοῦτον, οἷον ἀν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε ρώμη τῶν Λακεδαιμονίων, ἃς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὃν ἔχρην.

- 4 Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, δρθῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', θτι εἰχομένι ποθ' ἡμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οἰκεῖον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὅντων ἔθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερον πῆρος καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οἰκείως
- 5 ἥ κείνω. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὅντα συμμάχων, οὐδὲν δὲ νῦν πεποίηκεν ἐπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἀν δύναμιν. 'Αλλ' εἰδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ἀπαντα τὰ χωρί' ἀθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων καὶ τοῖς ἔθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.
- 6 Καὶ γάρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἀν ἐλών τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γάρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἔθέλουσιν ἀπαντες, οὓς ἀν δρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἔθέλοντας, ἢ χρή.
- 7 Ἄν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοι αὐτῆς ἔθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἔκαστος ὑμῶν, οὗ δεῖ καὶ δύναιτ' ἀν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξη, δι μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, δ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι — συνελόντι δ' ἀπλῶς, ἀν ὑμῶν αὐτῶν ἔθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἔκαστος ποιήσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἀνθεόδης θέλη, καὶ τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κάκεῖνον τιμωρήσεσθε.

Μὴ γάρ ὡς θεῷ νομίζετ' ἔκεινῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι 8 πράγματ' ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἔκεινον καὶ δέδιεν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οἰκείως ἔχειν· καὶ ἀπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι, ταῦτα κάν τοῖς μετ' ἔκεινου χρή νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ῥᾳθυμίαν, ἦν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἥδη.

‘Ορᾶτε γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οἷ προε- 9 λήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρωπος, δις οὐδ' αἴρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἥ ἀγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἶσις ἐστιν ἔχων, ἀ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' ἀεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Πότ' οὖν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἀ χρή, πράξετε ; 10 ἐπειδὴν τί γένηται ; ‘Ἐπειδὰν νὴ Δί’ ἀνάγκη τις ἦ. Νῦν δὲ τί χρή τὰ γιγνόμεν’ ἡγεῖσθαι ; ‘Ἐγὼ μὲν γάρ οἴμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. “Η βούλεσθ’, εἰπέ μοι, περιιόντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι « λέγεται τι καινόν ; » Γένοιτο γάρ ἂν τι καινότερον ἥ Μακεδῶν ἀνὴρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν ‘Ελλήνων διοικῶν ; « Τέθυηκε Φίλιππος ; » « Οὐ μὰ Δί’, ἀλλ’ ἀσθενεῖ ». 11 Τί δ’ ὑμῖν διαφέρει ; Καὶ γάρ ἀν οὗτός τι πάθη, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἔνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γάρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ῥώμην τοσοῦτον ἐπηύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καί- 12

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ’ ἔξεργασαιτο, ἵσθ’, διτὶ πλησίον μὲν ὄντες, ἀπασιν ἀν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, δπως βούλεσθε, διοικήσαισθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύναισθ ἀν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

- 13 ‘Ως μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἀπαντας ἑτοίμως, ὡς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἦν ἀπαλλάξαι ἀν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὕστινας χρημάτων, καὶ τἄλλ’ ὡς ἀν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, το-
- 14 σοῦτον. Ἐπειδὰν ἀπαντ’ ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδ’ ἀν ἔξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματ’ ἥγείσθω. Οὐ γάρ οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες μάλιστ’ εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γάρ ἀν τὰ γ’ ἥδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι 15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ’ ὅς ἀν δείξῃ, τίς πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἕως ἀν ἢ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἔχθρῶν· οὕτω γάρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἀν κακῶς. Οἷμαι τοίνυν ἔγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. ‘Η μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα’ ἥδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ’ ὑμεῖς ἔσεσθε.

- 16 Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι φημι δεῖν, εἴτ’ αὐτοὺς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἔάν τι δέη, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἴππεων ἴππαγω-
- 17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοῖού ἵκανὰ εὔτρεπίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οἶμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἔξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερόνησον καὶ "Ολυνθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γάρ ἐκείνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆσαι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλίαρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας, ἵσως ἂν δρμήσαιτε. Οὗτοι 18 παντελῶς, οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν' ἢ διὰ τὸν φόβον, εἰδὼς εὐτρεπεῖς ὑμᾶς, (εἰσεται γάρ ἀκριβῶς· εἰσὶν γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἔξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν ἔχη, ἢ παριδών ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ, μηδενὸς ὅντος ἐμποδών πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν ἐνδῷ καιρόν.

Ταῦτα μέν ἐστιν, ἀ πᾶσι δεδόχθαι φημὶ δεῖν καὶ παρε- 19 σκευάσθαι προσήκειν οἴομαι· πρὸ δὲ τούτων δυναμίν τιν', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημὶ προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσει. Μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ἔνους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαλίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, καν ὑμεῖς ἔνα καν πλείους καν τὸν δεῖνα καν ὁντινοῦν χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφὴν ταύτη πορίσαι κελεύω.

"Εσται δ' αὕτη τίς ἢ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20 τροφὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν; 'Εγὼ φράσω, καθ' ἔκαστον τούτων διεξιὰν χωρίς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ ὅπως μὴ ποιήσεθ', δ πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψε· πάντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἀν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας 21 δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἔξ οὗ ἂν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον

τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ’ δσον ἀν δοκῆ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δ’ ἄλλους ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ’ Ἀθηναίους τούλάχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἵππαγωγοὺς τούτοις.

22 Εἰεν· τί πρὸς τούτοις ἔτι; Ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἔκείνου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέη. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενήσεται; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἷμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω. ~

23 Τοσαύτην μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, δτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἔκείνω παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γάρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι

24 δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ ταῦτα κελεύω, δτι καὶ πρότερόν ποτ’ ἀκούω ἔνεικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἡγεῖτο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἴδ’ ἀκούων, δτι Λακεδαιμονίους παρατατόμενοι μεθ’ ὑμῶν ἔνεικων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ’ ἔκείνων. Ἐξ οὗ δ’ αὐτὰ καθ’ αὐτὰ τὰ ἔνεικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾶ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δ’ ἔχθροί μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. Καὶ παρακύψαντ’ ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οὕχεται πλέοντα, ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως· οὐ γάρ ἔστιν ἀρχεῖν μὴ διδόντα μισθόν.

25 Τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρα-

καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθι, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ², ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ; » « Μὰ Δί³ οὐχ ἡμεῖς γε », εἴποιτ⁴ ἄν, « ἀλλὰ Φιλίππω πολεμοῦμεν ». Οὐκ ἔχειροτονεῖτε δ' ἐξ ὑμῶν αὐτῶν 26 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους καὶ ἵππαρχους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνὸς ἄνδρός, δν ἀν ἐκπέμψητ⁵ ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γὰρ ἔχρην, ὃ ἀν- 27 δρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ⁶ ὑμῶν, ἵππαρχον παρ⁶ ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν’ ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις ; Ἀλλ’ εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ⁶ ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ’ ὑπέρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνίζομένων Μενέλαιον ἵππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ’ ὑφ⁷ ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἀν ἦ.

“Ισως δὲ ταῦτα μὲν ὄρθως ἡγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ⁸ ἀκοῦσαι. Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοίνυν· ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτη τάλαντ⁹ ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείας τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἐκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ¹⁰ ἔτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ’ ἵππεῦσι διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἐκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἰεται μικρὸν ἀφορμὴν 29 εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὄρθως ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ¹¹ ἀν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοίπ¹² αὐτὸ τὸ στράτευμ¹³ ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν Ἐλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ¹⁴ ἔχειν μισθὸν

ἐντελῆ. Ἐγὼ συμπλέων ἐθελοντὴς πάσχειν ὅτιοῦν ἔτοιμος,
ἔὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων,
ἄν παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἥδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30 “Α μὲν ἡμεῖς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ’ εὑρεῖν,
ταῦτ’ ἔστιν. Ἐπειδὰν δ’ ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἀν ὑμῖν
ἀρέσκη, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ
ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
- 31 Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἀν περὶ τοῦ πολέμου καὶ
ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὡς ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τῆς ἡώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ’, ἐνθυμηθείητε, καὶ
λογίσασθ’, ὅτι τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ
πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας
τοὺς ἔτησίας ἢ τὸν χειμῶν’ ἐπιχειρεῖ, ἣνίκ’ ἀν ἡμεῖς μὴ δυ-
32 ναίμεθ’ ἔκεισ’ ἀφικέσθαι. Δεῖ τοίνυν ταῦτ’ ἐνθυμουμένους μὴ
βοηθείας πολεμεῖν, (ὑστεροῦμεν γάρ ἀπάντων), ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. Ὑπάρχει δ’ ὑμῖν χειμαδίω
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ καὶ
ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος
καί, ἀ χρὴ στρατεύματι, πάνθ’ ὑπάρχει· τὴν δ’ ὥραν τοῦ
ἔτους, δτε καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ῥάδιον καὶ τὸ τῶν πνευ-
μάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμ-
πορίων στόμασι ῥᾶδίως ἔσται.
- 33 “Α μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν και-
ρὸν ὁ τούτων κύριος καταστὰς ὑφ’ ὑμῶν βουλεύσεται· ἀ δ’
ὑπάρξαι δεῖ παρ’ ὑμῶν, ταῦτ’ ἔστιν, ἀ ’γὼ γέγραφα. “Αν
ταῦτ’, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον,
ἄλλων, εἴτα καὶ τὰλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας,
τὰς τριήρεις, τοὺς ἴππεας, ἐντελῆ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς 34 τούτῳ πρῶτον μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἔκεινου πόρων ἀφαιρήσεσθε. "Εστι δ' οὗτος τίς; Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

"Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ Ἰμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὥχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματ' ἔξέλεξε, τὰ τελευταῖ' εἰς Μαραθῶν' ἀπέβη καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὔτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, Βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. νομίζετε τὴν μὲν 35 τῶν Παναθηναίων ἕορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ἢν τε δεινοὶ λάχωσιν ἢν τ' ἴδιωται οἱ τούτων ἔκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς ἢ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδὲ εἰς ἔνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὅχλον καὶ παρασκευήν, ὅσην οὐκ οἴδε εἰ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δὲ ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Πλαγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; "Οτι ἔκεινα μὲν ἀπαντα νόμῳ τέτακται, καὶ πρό- 36 οιδεν ἔκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἡ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἀτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἀπαντα.

Τοιγαροῦν ἀμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθί-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν,
 37 εἴτ' ἀντεμβιβάζειν· εἴτ' ἐν δσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' δ ἀν ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καὶροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. "Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰόμεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἴαί τ' οὕσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καὶρῶν ἐξελέγχονται. "Ο δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὔβοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

38 Τούτων, δῶν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μέν ἐστι τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐδὲ μὴν ἀλλ' ἵσως οὐχ ἥδε' ἀκούειν. "Ἀλλ' εἰ μέν, δος ἀν τις ὑπερβῆται τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἥδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἀν ἢ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται, αἰσχρόν ἐστι φενακίζειν ἔαυτοὺς καὶ ἀπαντ' ἀναβαλλομένους, δὲ ἀν ἢ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ τοὺς ὁρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἀν τὸν στρατηγὸν ἥγεῖσθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν, ἀν ἔκείνοις δοκῆ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.

40 "Τιμεῖς δ', δῶν ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, διπλίτας, ἵππεας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς

δέον τι κέχρησθε, ούδεν δ' ἀπολείπετε, ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππων. Καὶ γὰρ ἔκεινων ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, καὶ ἐτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ἡ βλέπειν ἐναντίον οὗτον οὐδενὶ οὔτ' ἔθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιππον, ἔκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἔκεῖσε, ἂν ἄλλοθι που, συμπαραθεῖτ' ἀνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπὲρ ἔκεινου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτ' οὐδέν, πρὸν ἣ γεγενημένον ἡ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δ' ίσως πρότερον μὲν ἐνηνέρην· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν, ὥστ' οὐκέτ' ἔκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππων. Εἰ γὰρ ἔχων, ἀ κατέστραπται καὶ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἐπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἀν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστά ὡφληκότες ἀν ἥμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ίσως ἀν ἐκκαλέσαιτο ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ' ὅργιζεται, ὁρῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Ἀλλὰ μὴν δτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μή τις κωλύσει. Εἴτα τοῦτο ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενάς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἀν ἀποστέλητε, πάντ' ἔχειν οἰεσθε καλῶς; Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἔκεινου πλευσόμεθα; «Ποῦ οὖν προσορμιούμεθα;» ἥρετό τις. Εὑρήσει τὰ σαθρά, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἔκεινου πραγμάτων αὐτὸς

δό πόλεμος, ἂν ἐπιχειρῶμεν· ἂν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

45 "Οποι μὲν γάρ ἄν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὔμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποι δ' ἂν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψῃτε, οὐδὲν ὑμῖν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχθροὶ καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους.

46 Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν' ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὑμῖν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν' αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν' ἔστιν, τὰ δὲ πράγματα ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. "Οταν γάρ ἥγηται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὃν ἂν ἔκεινος πράξη πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ἐνθάδ' ὕσιν, ὑμεῖς δ', ἐξ ὃν ἂν ἀκούσηθ', ὅ τι ἂν τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν;

47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; "Οταν ὑμεῖς, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παρόντας δρᾶν. Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἥκει τὰ πράγματα αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἔκαστος δὶς καὶ τρὶς κρίνεται παρ' ὑμῖν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἔχθρους οὐδεὶς οὐδὲ ἄπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γάρ ἔστι κριθέντ' ἀποθανεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

48 "Ημῶν δ' οἱ μὲν περιόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς πρέσβεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἔκα-

στος περιερχόμεθα. 'Εγώ δ' οἶμαι μέν, ὃς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, 49
νὴ τοὺς θεούς ἐκεῖνον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων
καὶ πολλὰ τοιαῦτ' ὀνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐρημίαν
τῶν κωλυσόντων δρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρμένον,
οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς
ἀνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἐκεῖνος·
ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

'Αλλ' ἀν ἀφέντες ταῦτ' ἐκεῖν' εἰδῶμεν, ὅτι ἔχθρὸς ἀν- 50
θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν
ὕβρικε, καὶ ἀπανθ', ὅσα πώποτ' ἡλπίσαμεν τινα πράξειν ὑπὲρ
ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὔρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί,
καὶ μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἵσως ἀναγ-
κασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἀν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα
ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ
γάρ, ἀττα ποτ' ἔσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαῦλα, ἀν μὴ προσ-
έχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εῦ εἰδέναι.

'Εγὼ μὲν οὖν οὕτ' ἀλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην 51
λέγειν, δ τι ἀν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὃ, νῦν θ', ἀ
γιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρη-
σίασμαι. 'Εβουλόμην δ' ἀν, ὥσπερ ὅτι νῦν συμφέρει τὰ βέλ-
τιστ' ἀκούειν οἴδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλ-
τιστ' εἰπόντι· πολλῷ γάρ ἀν ἥδιον εἶχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοις
οὕσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ
συνοίσειν νῦν, ἀν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἴροῦ-
μαι. Νικώη δ' ὅ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.

VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Εισαγωγή. Ή νόπο τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἀλωσις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς δῆλην τὴν Ἑλλάδα καὶ ἰδίως εἰς τὰς Ἀθήνας, ὥστε ἡρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνῶν, δπως αἱ Ἑλληνικαὶ δυνάμεις συνασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρόσβεις, δπως παρακινήσουν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἀπρακτοῖ. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαβέσεις τῶν Ἀθηναίων οὗτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν Ἑλληνικῶν πόλεων, ἥσαν δὲ τελείως ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψουν εἰρήνην μετ' αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἡ δοία ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ο Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἡσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἱγμενίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐζήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γεγονός: Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονται κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δ' Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσηνίοι πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστραφῆσαν πρὸς τὸν Φίλιππον ζητοῦντες τὴν βοήθειαν αὐτοῦ. Ο Φίλιππος, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εὐκαιρίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους· δθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσηνήν αὐτόνομον, ἀποστέλλει χρήματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, δπι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσουν αὐτὰς ἀποστέλλονται κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρόσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς δ Δημοσθένης. Οὗτος ἡγανίσθη

νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φιλίππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρήτορος ἐνεποίησαν μεγίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσήριοι καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἴδια τῶν μόνον συμφέροντα καὶ δχι διὰ τὰ κοινὰ δλῆς τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἔπανσαν νὰ πιστεύονταν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φιλίππου.

Οὐ Φίλιππος δργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' ἐκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βῆματος κατηγορίας τῶν ορτόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, διτὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἑλληνας, διτὶ δὲν ἐξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ δποῖαι ἐδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβεων καταφθάνονταν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνίων καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, διτὶ οἱ Ἀθηναῖοι προστείνοντας τοὺς Σπαρτιάτας παρακαλέονταν τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἄγωνας τῶν ἔχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκρίσεως, ἡ δποία πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ λαμβάνει τὸν λόγον δ' Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν (τὸ 344), ἐν τῷ δποίᾳ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν δφείλονταν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τοὺς πρέσβεις.

"Οταν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ ὅν Φί- 1 λιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς ὑπὲρ ἥμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους δρῶ φαινομένους, καὶ λέγειν μὲν ἀπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἕπος εἰ- πεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὅν ἔνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἀξιον. Ἄλλ' 2 εἰς τοῦτ' ἥδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πόλει, ὅσθ', δσω τις ἀν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἔξελέγχη Φί- λιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν ἐπιβουλεύοντα, τοσούτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμ- βουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

- 3 Αἰτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὡς ἄνδρες· Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξεσιν οὐχὶ λόγιοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἶτα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἐποιεῖτε δικαίους λόγους καὶ λέγοντος ἀλλου συνείητε, ἀμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἀν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ὃν ἐστιν νῦν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμ' ἀναγκαῖον, οἷμαι, καὶ ἵσως εἰκός· ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἀ σπουδάζετε, ταῦτ' ἀμεινον ἔκατέροις ἔχει, ἐκείνῳ μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.
- 4 5 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερόν ἐξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθωθήσεται, δεῖ ακοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ḥν οὐδὲ ἀντάραι δυνησόμεθα, οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, διπερ πρότερον, τοῦ βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἀπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.
- 6 7 Πρῶτον μέν, εἴ τις, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, ὅρῶν ἥλικος ἥδη καὶ δσων κύριος ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δεηθῆναι πάντων δμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαι μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκῶν καὶ δι' ὃν ἔχθρὸν ἥγοῦμαι Φίλιππον, ἵν', ἐὰν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἀν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε.
- 8 'Εγὼ τοίνυν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἔχρησατο ; "Α Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἀ τῇ πόλει, πράττειν προείλετο. Τί δήποτε ; "Οτι πρὸς πλεονεξίαν, οἷμαι, καὶ τὸ πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων, καὶ οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδὲ ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἰδε τοῦτ' 8 δρθῶς, ὅτι τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ ποῖς ἥθεσι τοῖς ἡμετέροις οὐδὲν ἂν ἐνδείξαιτο τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειεν, ὑφ' οὗ πειθέντες ὑμεῖς τῆς ἴδιας ἔνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς 'Ελλήνων ἔκεινῳ πρόοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποιούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες, καὶ πάνθ', ἀ προσήκει, προορώμενοι, ὅμοίως ἐναντιώσεσθε, ἂν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῇ πράττειν, ὥσπερ ἂν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἑαυ- 9 τοῖς γιγνομένων τὰ λοίπ' ἐάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν ἔκατόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ συστρατεύσειν, ἂν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους καὶ τοὺς Ἀργείους ταῦθ' ὑπειληφὼς εῦ ποιεῖ. "Ο καὶ μέγι- 10 στὸν ἔστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι· κέκρισθε γάρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἂν κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν 'Ελλήνων προέσθαι, μηδ' ἀνταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς 'Ελληνας εὔνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ κατ' Ἀργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἐτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ παρόνθ' δρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εὑρίσκει 11 γάρ, οἷμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἔξὸν αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἀρχειν 'Ελλήνων, ὡστ' αὐτοὺς ὑπακούειν βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἥνικ' ἥλθεν 'Αλέξανδρος δ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ἡτοῦν

ύπομείναντας, καὶ μετὰ ταῦτα πράξαντας ταῦθι³, ἀ πάντες ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ καγὼ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γάρ μείζω τάκείνων ἔργα, ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

12 Οὐδεν οὖν ἀμφοτέρους ἴδιᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, δι τι συνοίσει κοινῇ τοῖς "Ελλησι, σκεψομένους. 'Ηγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἱρήσεσθαι, εἰ δὲ ἐκείνοις προσθεῖτο, συνεργούς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἐκείνους ἀνθ' ὑμῶν καὶ τότε καὶ νῦν αἱρεῖται. Οὐ γάρ δὴ τριήρεις γ' ὁρᾶ πλείους αὐτοῖς ἢ ὑμῖν οὔσας· οὐδὲ ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὑρηκε, τῆς δὲ ἐπὶ τῇ θαλάττῃ καὶ τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν· οὐδὲ ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

13 « 'Αλλὰ νὴ Δί' », εἴποι τις ἀν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, « οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδὲ ὃν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἐπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ἢ ὑμᾶς ἀξιοῦν ». 'Αλλὰ τοῦτον καὶ μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· διὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κελεύων, πῶς ἀν, 'Ορχομενὸν καὶ Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκήψαιτο ;

14 « 'Αλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία » (τοῦτο γάρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) « καὶ παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππέων καὶ τῶν Θηβαίων ὅπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, καὶ λογοποιοῦσι περιιόντες τινές, ὡς 'Ελάτειαν τειχιεῖ.

15 Ο. δὲ ταῦτα μὲν μέλλει καὶ μελλήσει γε, ὡς ἐγὼ κρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ καὶ τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ καὶ ξένους εἰσπέμπει καὶ χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσδόκιμος. Τοὺς μὲν δυντας ἔχθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σφέζει; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; Ἐγὼ μὲν γάρ οὐκ ἂν¹⁶ ἡγοῦμαι Φίλιππον, οὔτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἐπράξεν, οὔτ' ἂν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἔχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ', ἀφ' ὃν νῦν ποιεῖ, κάκεῖν' ἐκ προαιρέσεως δῆλος ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν τις δρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἀ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἐξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. Λογίζεσθε γάρ. "Αρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς. 'Αδικεῖ πολὺν ἥδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἄριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἶς γάρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις πάντα τἄλλα ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γάρ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἡγεῖτο. 'Αμφότερ' οὖν οἴδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβουλεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πεισθεσθαί τι προσδοκῶν, ἂν καιρὸν λάβητε, ἂν μὴ φθάσῃ ποιήσας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλει θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦτα βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτα οὐδὲν προόψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδείγματ' ἔστιν ίδειν, δὲ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς 'Αργείους ἔμοιγ' εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἵσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν εἰρῆσθαι.

«Πῶς γάρ οἴεσθι», ἔφην, «ὦ ἄνδρες Μεσσήνιοι, δυσχερῶντες ἀκούειν 'Ολυμπίους, εἰ τίς τι λέγοι κατὰ Φίλιππου

κατ' ἔκεινους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτείδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἔκεινοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἀρα προσδοκᾶν αὐτοὺς τοι-
21 αῦτα πείσεσθαι, ἷ λέγοντος ἀν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε; 'Αλλ 'όμως », ἔφην ἐγώ, « μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσά- μενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἔκεινου στέρονται, αἰσχρῶς ἐκ- πεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες· οὐ γάρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὕται λίαν δμιλίαι.

22 » Τί δ' οἱ Θετταλοί; ἀρ' οἴεσθ'; », ἔφην, « ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκᾶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἕσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἷ τὸν τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ιδίας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι; Οὐκ ἔστι ταῦτα. 'Αλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.

23 » 'Τμεῖς δ' », ἔφην ἐγώ, « διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμε- νον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἥδη καὶ παρακεκρου- μένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ίδειν. "Εστι τοίνυν νὴ Δί' », ἔφην ἐγώ, « παντοδαπὰ εὑρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ
24 τάλλ', ὅσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εὖ φρο- νούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακτήριον, δὲ πᾶσι μέν ἔστι
ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς
25 τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; 'Απιστία. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἀν ταύτην σφέζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πά- θητε. Τί ζητεῖτε; » ἔφην. « 'Ελευθερίαν. Εἰτ' οὐχ ὁρᾶτε Φί- λιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γάρ καὶ τύραννος ἄπας ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

ἐναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', δπως », ἔφην, « μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὑρητε; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὁρθῶς 26 λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὅν ἐπαγγέλλεται. Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἀτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἂν τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσιν τι πράξουσιν, ἀλλ' 27 ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἥμῶν, ὡς ἐπιβουλεύεσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἥδη ποιεῖν λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες οὕτως ἡ παραυτίχ' ἥδονή καὶ ῥαστώνη μεῖζον ἴσχυει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῶν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὔτοὺς ὕ- 28 στερον βουλεύεσθε, ὃν σωφρονῆτε· ἂν δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητε ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω.

Ἔντες δίκαιον, ὃν ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν οὕτε γὰρ αὐτὸς ἀν ποθ' ὑπέμεινά πρεσβεύειν, 29 οὕτε ἀν ὑμεῖς οἶδεν ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντα εἰρήνης Φίλιππον φέσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας; τούς, ὅτε ἐγὼ γεγονούσιας ἥδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὑστέρας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην τὴν πόλιν, προύλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἰών προέσθαι Πύλας 30 ὃδε Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὑδωρ πίνων εἰκότως δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμί τις ἀνθρωπος, Φίλιππος δ', ἀπερ εὕξαισθ' ἀν ὑμεῖς, ἐὰν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, Χερόνησον δὲ τοῖς αὔτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὔβοιαν δὲ καὶ

τὸν ὄρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γὰρ
ἀπαντ' ἐπὶ τοῦ βῆματος ἐνταῦθα μνημονεύετ' οἴδε δτι ῥη-
θέντα, καίπερ δντες οὐ δεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.
31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπί-
δας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως
ὑπήχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημὶ δεῖν τούτους;
Ἐγὼ νὴ τοὺς θεούς τάληθη μετὰ παρρησίας ἔρῶ πρὸς ὑμᾶς
32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχὶ δὲ εἰς λοιδορίαν ἐμπεσών ἐμαυτῷ
μὲν ἐξ ἴσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δὲ ἐμοὶ προσκρού-
σασιν ἐξ ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λα-
βεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδὲ δὲ ὡς ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἴο-
μαι ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, & Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ
33 νυνὶ τὸ γὰρ πρᾶγμ' ὁρῶ προβατίνον, καὶ οὐχὶ βουλούμην μὲν
ἄν εἰκάζειν ὁρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτο ἥδη.
“Οταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἐξουσία γίγνηται τῶν συμ-
βαινόντων, μηδὲ ἀκούνθη, δτι ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς ἐστιν, ἐμοῦ
μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες ὁρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, ὁρ-
34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἕσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δή, μὴ
τῶν πρέσβεων σεσιωπηκότων, ἐφ' οὓς αὐτοῖς συνίσασι δεδω-
ριδοκηρύκτες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τού-
τους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν ὁργῇ περιπεσεῖν συμβῆ· ὁρῶ
γὰρ ὡς τὰ πόλλα ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς
ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὁργὴν ἀφιέντας.

35 “Εως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ
κατακούμεν ἀλλήλων, ἔκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰ-
δότα, δημοσίας ἐπαναμνῆσαι βούλομαι, τίς δὲ Φωκέας πείσας
καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὃν καταστὰς ἐκεῖνος κύριος τῆς
ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ὁδοῦ καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέ-
γονεν, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδὲ ὑπὲρ
τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ

χώρᾳ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, διὸ λυπήσει μὲν ἔκαστον, ἐπειδὰν παρῇ, γέγονε δ' ἐν ἔκεινῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γάρ ³⁷ μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἂν ἦν τῇ πόλει πρᾶγμα· οὔτε γάρ ναυσὶ δήπου κρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἤλθεν ἄν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὔτε πεζῇ βαδίζων ὑπέρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαια' ἂν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἡσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἂν ἦν ἐν δμοίᾳ πολέμῳ, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνῆσαι, νῦν ἵκανῶς εἴρηται, ὡς δὲ δ' ἂν ἐξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ως πάντες θεοί· οὐδένα γάρ βουλοίμην ἔγωγ' ἄν, οὐδὲ εἰ δίκαιος ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1) τινι ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ίδια λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα. ἀγνωμόνως ἔχω είμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2) ἄγω καὶ φέρω λεγλατῶ, ληστεύω.

ἄγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωὴν μου, ἀντιμετωπίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδολεσχῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὅνειδος, ἐντροπή.

ἀήθης (μετὰ γνκ.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.

ἀἱρεσις ἐκλογή· ώστε ἐξ ἀπάντων (δηλ. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι ὑμῖν ῥᾳδίαν τὴν αἱρεσιν τοῦ συμφέροντος· Ὁλ. A, 1· αἱρεσίς ἐστὶ τινι προβάλλεται εἰς τινα ἡ ἐκλογή, ἔχει τις νὰ ἐκλέξῃ· διδωμι αἱρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς εἰς τινα, ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ ἐκλέξῃ.

αἱρομαι ὑψοῦμαι, αὔξανομαι· μετ' ἐπιθ.: αἱρομαι μέγας αὔξανομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αἱροῦμαι 1) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. A, 20· 2) τι ἀντί τινος προτιμῶ τι ἀντί τινος· ἡρημένος ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα· 3) τι ἡ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι· ἐλοίμην ἀν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἡ τὴν (τύχην) ἐκείνου· 4) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων είμαι πρόθυμος νὰ ὑποβληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἀν (= δτι ὑμεῖς ἐλοισθε ἀν) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνη· ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἡ ἔνεκα τῆς (κακῆς) καταστάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

ἀκαιρία ἔλλειψις εύκαιρίας, κακή περίστασις.

ἀκέραιος ἀβλαβής.

ἀκμή, κυρίως : ἡ κόψις (τοῦ μαχαιριοῦ)· ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.
ἀκρασία ἀκολασία.

Αλέξανδρος υἱὸς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν
Ἀθηναίων· ἐλθὼν δλίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιαῖς μάχης (479) ὃς
ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἀθη-
ναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

Αλιάρτος πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἡνωμένοι σύμμαχοι
Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνέκησαν τοὺς Λακεδ.
φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἄλλα μὴν πρὸς τούτοις δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει· 2) ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα· ἄλλως τε καν
καὶ μάλιστα ἔαν.

ἄλυσιτελής ἀνωφελής, ἐπιζήμιος.

ἄμα· ἄμα... καὶ πρὸς δήλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· ἄμ' ἀκηκόα-
μέν τι καὶ καθέσταμεν μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικήν
τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ (εὐθὺς) διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἄμελῶ (μετὰ γν.) ἀδιαφορῶ διά τι.

ἄν· οὐδ' εἴ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο (δηλ. τὸ δρμῆσαι ἐπ' αὐτὸν)
καὶ ἀν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἥθελατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ
τὸ κάμετε).

ἄν = ἂν.

ἄναιρω καταστρέφω· **Λακεδαιμονίους** ἄναιρεῖ σκέπτεται νὰ κατα-
στρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: **ἄναιροῦματ** (μετ' αἰτ.) 1) ἄναλαμ-
βάνω· τὸν πόλεμον (δηλ. τὸν ἤδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμε-
νον)· Ὁλ. A, 7· **ἄνήρητο**. τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς εἰχεν
ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ.
B, 20· 2) ἀναρπάζω τι, γίνομαι κύριός τινος· Ὁλ. A, 21.

ἄναστασις καταστροφῆς· ἄλλα (πολεμοῦσιν ὑπὲρ) **ἄναστάσεως**
ἄλλα (πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφῆν.

ἄναχαιτιζω ἄνατρέπω·

ἄνδραποδισταὶ σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς
δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων
των· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἡ τιμωρία ἦτο θάνατος.

**ἀνεξέταστος· οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέ-
ληται** (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ
εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

**ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὄνομάζει τὸν
Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.**

**ἄνθω ἀκμάζω· (τὰ τοιαῦτα) σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι
(ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μᾶλιστα ἀκμά-
ζει· στηρίζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.**

**ἄνοια· ἔξαπατῶ τὴν ἄνοιαν τινος ἐκμεταλλεύματι τὴν ἀνοησίαν τι-
νός καὶ ἔξαπατῶ αὐτόν· ἀει ἔξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἐκάστων (=
ἐκάστου) τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν καὶ προσλαμβάνων (αὐ-
τούς).**

**ἀνταίρω 1) τινὶ ἔξεγείρομαι, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός·
εἰ Λακεδαιμονίοις ἀντήρατέ ποτε (δῆλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν
πόλεμον, τὸ 378)· 2) πρός τινα ἀνθίσταμαι κατά τινος.**

**ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῖον ἀντὶ ἄλλου τινός· εἰτ' ἀν-
τεμβιβάζειν = εἰτ' ἀνθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς
μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας).**

**ἀντέχω διαρκῶ· τὰ τοιαῦτα... ἀντέχει ἢ διὰ τοιούτων μέσων (δῆλ.
δι' ἀδικίας, ἐπιορκίας καὶ ψεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέ-
σον: ἀντέχομαι (μετὰ γνώ.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ νὰ
σωθῶ).**

**ἀντὶ (μετὰ γνώ.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς
γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὠφελειῶν, τὰς ὅποιας ἥθελον ἔχει.**

**ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ
τὴν ὅποιαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς λειτουργίαν τινὰ
δυσσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἥδυνατο νὰ καλέσῃ πάντα
ἄλλον πολίτην, τὸν ὅποιον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἑαυτοῦ, ν' ἀνταλ-
λάξουν τὰς περιουσίας των ἢ νὰ ὑποβληθῆ ἔκεινος εἰς τὸ βάρος
τῆς λειτουργίας· ποιοῦμαι ἀντίδοσίν τινι ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ
κάμῃ ἀντίδοσιν.**

**ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπό τινος· ἔπειτα: ἐπιλαμ-
βάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβαίνω ἐνεργῶς εἰς τι...ρηματικ.
ἔπιθ.: ἀντιληπτέον ἔστιν ὑμῖν αὐτοῖς (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι
ὑμᾶς αὐτούς) τῶν πραγμάτων ἔκεινων (τῶν ἔκει, δῆλ. ἐν
Ολύνθῳ, πραγμάτων)· οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον**

(ἔστι) = δεῖ ήμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι .

ἀντιληπτέον , βλ. ἀντιλαμβάνομαι

ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γν.) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος , διεκδικῶ τι .
ἀντίρροπος ἴσσοσταθμος , τίου βάρους : συμμαχία ἀντίρροις ὁς τινος
συμμαχία δυναμένη ν' ἀντισταθμίσῃ τι .

ἀξιῶ ἀπαιτῶ · ἔπραξε ταῦτα τῷ ἀξιοῦν (δτκ. αἰτίου) τοὺς Θη-
βαίους δικαιάτερα η ὑμᾶς . Οἱ Θηβαῖοι ἀπήτουν ν' ἀποδοθοῦν
εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὁρχομενὸς καὶ Κορώνεια , τὰς ὅποιας κατεῖχον
οἱ Φωκεῖς .

ἄπαξ· εἰς ἄπαξ διὰ μίαν φοράν .

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω · πθηκ. πρκμ: ἀπήρτημαι εἶμαι μακράν .
ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις διότι
εἰσθε μακράν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ώς πρὸς τὰς
πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ώς πρὸς τὰς σκέψεις .

ἀπειμι εἶμαι μακράν , ἐλλείπω · ἀπεστι τὰ πράγματα ἐλλείπουν τὰ
ἔργα (αἱ πράξεις) .

ἀπελαύνω ἐκδιώκω · ὅτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε .
τὸ 357 , ὅτε ὁ Φίλιππος ἐποιιόρκει τὴν Ἀμφίπολιν , οἱ Ὁλύνθιοι
φοβούμενοι τὴν αὐξάνουσαν δύναμιν τοῦ Φιλίππου ἔπειμψαν πρέ-
σβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν
ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἀλλ' ὁ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν
συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-
δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως· τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον
νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὁλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κα-
τὰ τοῦ Φιλίππου , ἀλλ' ἀπέπειμψαν αὐτούς .

ἀπέχομαι (μετὰ γν.) : ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος , ἀποκρούω τι .
ἀπιστος ἀπίστευτος· οὐδέν (ἐπίρρ.) ἀπιστόν (ἔστι τοῦτο) .

ἀπλῶς 1) μὲ γυμνὴν τὴν ἀλήθειαν , ἀνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. Α ,
51· 2) ἐν γένει· Ὁλ. Α , 23 .

ἀπὸ (μετὰ γν.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς , ἐκ τῆς ὅποιας η διὰ τῆς
ὅποιας γίνεται τι· ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων μὲ τὰ χρή-
ματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς ὅποιους διαρπάζει) .

ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτιατικῆς προσ . : ἀπαρνοῦμαι τινα , ἀποσπῶ-
μαι ἀπό τινα· 2) ἀμτβ . : ἀπελπίζομαι .

ἀποδείκνυμι καθιστῶ .

ἀποδίδωμι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαίωμα εἰς τινα νά... εἰ τοῖς μὲν (δηλ. τοῖς δήτορσι καὶ στρατηγοῖς καὶ Ἰωνας καὶ τοῖς βοησομένοις) **ἀποδώσετε ἐπιτάττειν** (ὑμῖν) ... ἀναγκάζεσθαι... **Ψηφίζεσθαι...** συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ φρασθεῖν τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι. ἢ **ἀποκρινάμενοι** τὰ δέοντα ἀν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ ψηφίσετε, εὐθὺς θὰ σᾶς εἴπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ διποίον δ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ ὁ ἔδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος δ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυστικός· τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον, οἱ Ἀθηναῖοι διακαῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπλέως ἔστειλαν τὸ 358 πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν διποίαν οὕτοι κατεῖχον ἀκόμη, ὃ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφίπολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς· ὡς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν βουλὴν μυστικοῦ, ἡγνόουν ὅμως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολὴ.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαι τι ξεπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινας ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἀποχρῆν, βλ. **ἀποχρῶ**.

ἀποχρῶ (-άω, ἀπρμφ. **ἀποχρῆν**) 1) ἀρχῶ· Φιλ. A, 22· 2) ἀπρόσ.

ἀπόχρη εἶναι ἀρχετόν· δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἀν ἐνίσιες ὑμῶν (ταῦτα), ἔξ διν νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἡρκοῦντο εἰς αὐτὰ (=θὰ ἔμενον ἴκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτά), διὰ τὰ διποῖα...

ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

Ἀρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἀρύββας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιοτέρων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου).

ἀρχαῖα, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἥτοι: οἰκοι, ἀγροί, ἔπιπλα κ.τ.τ.).
ἀρχὴ ἀφετηρία, ἐλατήριον.

ἀρχω. πθκ. **ἀρχομαι** ἔξουσιάζομαι, διοικοῦμαι: οἱ ἀρχόμενοι οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγής αἰσχρός, ἀκόλαστος.

αὖ προσέτι, ἀκόμη.

αὐθίς μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ.: **αὐξάνομαι** μέγας αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ κινούμενος· γίγνεται τι αὐτόματον γίνεται τι ἀφ' ἑαυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν = ἀλλήλων· περιιόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων —) αὐτῶν πυνθάνεσθαι.

ἀφίημι ἀφίγνω ἐλεύθερον, ἀθωώνω· πθκ.: οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γνκ.: 1) παραπομάκι τινος, δὲν θέλω τι· Φιλ. B, 12.

2) ἀπέχω· τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν = ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν.

3) διαφέρω ἀπό τι τὰ τότε λεγόμενα ἢν πολὺ ἀφεστηκότα τούτων ἥσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πραττόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.): 4) χάνω τι· Ολ. A, 15.

ἀφορμὴ 1) λόγος, αἰτία· Ολ. B, 22. 2) τὰ μέσα, μὲ τὰ ὅποια ἀρχίζει ἡ ἐπιχειρεῖ τις: πόρος, βούθημα· Φιλ. A, 29.

B

Βασιλεὺς νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὄχος, ὁ ὅποιος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὅποιου ὁ Φίλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν· πρὸς τοῦτον ὁ Φίλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθήναις φιλιππικόντων—πρέσβεις, ἵνα ἀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἐλευθέρας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερός, διαρκής· εἰκός (ἐστιν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ὀλυνθίους) βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὅν (= ὑπὲρ

έκεινων, ἀ) φοβοῦνται (μὴ πάθωσι) καὶ πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύνθιοι φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλιππος ὡς διπονδος ἔχθρος πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πεπόνθασιν ίσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδεξιν, τὴν ὅποιαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351 (βλ. εἰσαγ. εἰς τὸν Α' Ὁλυνθιακόν).

Βεβαίως ἀσφαλῶς.

βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.
βιάζομαι, ἀπὸλο : ἐκτελῶ μὲ βίαν· πράττει καὶ βιάζεται = πράττει βίᾳ.

βοήθειαι ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατευόμενα καὶ προχείρως παρασκευαζόμενα).

βοηθητέον, βλ. βοηθῶ.

βοηθῶ 1) μετὰ δτκ. : βοηθῶ τοῖς πράγμασι ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων. βοηθητέον εἶναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι = δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς : στέλλω βοήθειαν εἰς.

βουλῇ σκέψις· ἡ βουλῇ ἔστι τινι σκέπτεται τις.
βοῶ· οἱ βοησόμενοι (εἰσιν, ὥσπερ ἡσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἡ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) εἶναι, δπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γάρ ἐν ἐρωτήσει : λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωται) ἵνα προκληθῇ γέλως.

γέλως αἰτία διὰ γέλωτα· γέλως, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) ὁ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστὸς ἀκρωτήριον καὶ κώμη τῆς Εύβοίας ἔχουσα λιμένα.
γίγνομαι 1) μετὰ μτχ.: εὐρίσκομαι, φανερώνομαι διτι τὸ τοὺς πολεμῆσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι... κεκτημένους καὶ... ἔχοντας τὸ διτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εύρεθη (φανερωθῆ), διτι κέκτηνται (= διτι κατέ-

χουν)... καὶ ὅτι ἔχουν...: 2) μετὰ γνω.: γίγνομαι ἐμαυτοῦ ἔξαρτῶμαι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου· 3) μετ' ἐπιρρ.: γίγνομαι ἔξω (τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως· γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἰμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε κακοπάθειαν, δὲν κακοπάθω, δὲν βλάπτομαι· 4) μετὰ προθ.: γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...· γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον· γίγνομαι πρὸς τῇ γῇ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

γιγνώσκω 1) ἐνοῦ· Ὁλ. A, 6· Φιλ. A, 50· 2) σχηματίζω (ἔχω) τὴν γνώμην· ἐγνωκότες ἡσαν ἀν ταῦτα μέχρι του (τινὸς) θὰ εἰχον ταῦτην τὴν γνώμην (νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ εἰναι σύμμαχοί μας) μέχρι τινὸς χρόνου (μόνον)· εἰ δέ, δι μὲν (δηλ. δ Φιλ.) ἐγνωκώς ἔσται, ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν τι..., ἥμεῖς δ' (ἐγνωκότες ἔσομεθα), ὡς οὐδενός... λέγω, δι γιγνώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην· ταῦτα γιγνώσκω ἔχω ταῦτην τὴν γνώμην· 3) κρίνω· Φιλ. A, 29.

γλίχομαι σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

γνώμη 1) νοῦς, διάνοια· Ὁλ. B, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις· Ὁλ. A, 16· Φιλ. B, 14· 3) προσδοκία· Ὁλ. A, 21.

γράφω προτείνω ἐγγράφως.

γυμνασίαρχος ὁ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἔξωραϊσμὸν τοῦ διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ διατροφὴν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ· οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῷ ἐπρεπε· δέον πάντας (ἡμᾶς) καλύειν ἔργῳ καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεονεκτεῖν.

δείκνυμι (ἀμτβτ.) φαίνομαι· (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆδεινός 1) ἐπὶ προσώπων: α) φοβερός, πολὺ ἴκανός· Ὁλ. A, 3· Φιλ. B, 30· β) ἔμπειρος· Φιλ. A, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων: δεινός εἰμι (μετ' ἀπρωφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθαύμαστον) δύναμιν νά...· Ὁλ. B, 20.

δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

δέος, ουσ., τό, φόβος ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ οὐδαές φοβεῖσθαι.

δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δή εύθύς.

δημόσιος (δοῦλος) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε συνήθως ἐν ἐρωτήσει : τί δήποτε ; διατί λοιπόν ;

διά (μετ' αἰτ.) πρὸς δήλωσιν τοῦ ὄργάνου ή μέσου = διά. τινος, μέτι τι.
διαβάλλω· ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν
διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυμπίους, δτι δὲν εὔρισκόμεθα πλησίον
των πρὸς ὑποστήριξίν των.

διαδοχή· ἔχ διαδοχῆς ἀλλήλοις = διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοι-
βαίως, κατὰ σειράν.

διαλλαγή συμφιλίωσις· αἱ πρὸς ἔκεινον διαλλαγαὶ πᾶσα μετ' ἔκει-
νου συμφιλίωσις (διαπραγμάτευσις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατρίβω πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ μτχ. : χρονοτριβῶ· Ὁλ. A, 9· 2) ἐν τινι κατατρίβω
τὸν χρόνον μου εἰς τινι 3) ἐπὶ τινι ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διεφέρω· ἀπρόσ. : τινὶ ὑμῖν διεφέρει ; τι σᾶς ὥφελεῖ (τοῦτο, ἂν δηλ.
ἀπέθανεν ὁ Φίλ.);

διδάσκω τινά τι ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

διεξέρχομαι 1) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὁλ. B, 3· Φιλ. B, 3·
2) ἐκθέτω· Ὁλ. B, 5· 3) ἐξαντλῶ· διεξελήλυθε πάντα (ἔκεινα),
οἷς δλα τὰ μέσα ἔκεινα, μὲ τὰ δποῖα.

διέσταμαι ἵσταμαι χωριστά· πρκμ. διέστηκα εὔρισκομαι εἰς διάστα-
σιν, διχονοῶ.

δίκη τιμωρία· δίκην λαμβάνω τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσου : διαχειρίζομαι.

διόπτερ δι' δν λόγον ἀκριβῶς· καὶ δι' αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διορύσσω διασκάπτω· Χερρόνησον διορύξει θὰ κατασκευάσῃ διώ-
ρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ
ἀπεχωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσόνησος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ
οὕτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Ἀθηναῖοι ἀποικοὶ θὰ
ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομάς τῶν Θρακῶν.

διχῆ 1) εἰς δύο χωριστά· δεῖ διχῆ τὴν βοήθειαν εἶναι πρέπει νὰ
εἶναι χωρισμένη εἰς δύο ἡ βοήθεια· 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ δι-
πλῆς ἐνεργείας· διχῆ... τῷ τε... σφέειν καὶ... στρ. ἐκπέμ-
πειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἐνὸς

μὲν μὲ τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σώζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.
δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ 1) δοκῶ μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται· **ἡμεῖς δοκοῦμεν μοι ἔχειν** πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα **ὅντινα τρόπον** ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγήν, τὴν δόποιαν δὲν ἡξεύρω πῶς νὰ χαρακτηρίσω. **2) δοκεῖ φαίνεται καλόν· τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἀ γ' ἐμοὶ δοκεῖ** ἡ γνώμη μου τούλαχιστον· πθήκ. πρκμ.: **δέδοκται ἔχει** ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζική δύναμις, πεζικὸν (στράτευμα).

δύσκολος ἴδιοτροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνυχλητικός· ἐπίρρ.: **πῶς δυσχερῶς;** μὲ πόσην δυσαρέσκειαν;

E

ἔγκλημα παράπονον, δυσαρέσκεια· **τὰ πρὸς αὐτοὺς ἔγκληματα παράπονα** ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἑαυτούς των, τὰ ἴδια των.

ἔγρήγορα ἐπαγρυπνῶ.

ἔγχωρεῖ (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εἰ μηδ' ἀ πάθητ' ἄν...; = εἰ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολμήσετε μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἀ πάθοιτε ἄν (ὑμεῖς ὅπ' ἔκείνου), εἰ δύναιτο ἔκεινος (ποιῆσαι ύμᾶς αὐτά); εἴλεν, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα· ἔστω, καλά, πολὺ καλά.

εἴμι Α) ὑπαρκτικὸν : 1) ὑπάρχω, εἶμαι· **τὰ ὄντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν** δύντων ἀληθές τι. 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: οὐκ ἔστιν ὅπως (μετὰ μέλλ. ὅριστ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νά... (δὲν εἶναι δυνατόν νά...). 3) ἀπροσ. **ἔστι** (ἦν) μετ' ἀπρμφ.: εἶναι (ἦτο) δυνατόν νά...· B) συνδετικόν: ὑπολογίζομαι· Φιλ. A, 28· Γ) μετ' ἐπιρρ., πτώσεως ἡ προθ.: 1) μετ' ἐπιρρ.: **ῥᾳδίως** **ἔσται** (δηλ. αὕτη ἡ δύναμις) εὐκόλως θὰ διατρίβῃ αὕτη ἡ δύναμις· οἱ δ' ... πρὸς ύμᾶς **ψευδόμενοι** **ῥᾳδίως** **ῶσι** καὶ δταν εὐκόλως εὑρίσκωνται ἀνθρωποι **ψευδόμενοι** πρὸς σᾶς, δταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι **ψευδόμενοι** 2) μετὰ πτώσεως γνκ.: α) διαιρετικῆς· **ἔστι** τῶν αἰ-

σχρῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχρῶν πραγμάτων : εἶναι αἰσχρὸν (έντροπή). β) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός τὸ ἐπιτιμᾶν παντός ἔστι εἶναι ἔργον τοῦ καθενὸς (ὁ καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὸ κάμνῃ). 3) μετὰ προθ. : ἐν ἐμοὶ ἔστι τι ἐξ ἐμοῦ (καὶ οὐχὶ ἐξ ἄλλου) ἐξαρτᾶται τι εἰμὶ ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πολέμου· εἰμὶ ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τι. εἶνεκα μετὰ γνκ. : χρηστὰ εἴη (τὰ πράγματα) παντὸς εἶνεκα εἴθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων.

εἴπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν τώρα.

εἰρωνεία προσποίησις & φεις τὴν εἰρωνείαν τὴν συνήθη προσποίησιν (διτὶ δὲν ἔχει χρήματα).

εἰς μετ' αἰτ. : 1) ἐπὶ τρόπου· συχν. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιρρ. : **εἰς δέον = δεόντως** εἰς δέον τι κάπως πρεπόντως 2) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ· 'Ολ. A, 20· 3) = διὰ μετ' αἰτ.: εἰς τὴν ναῦν δὶ' ἔκαστον πλοῖον.

εἴτε εἴτε γὰρ ὑμῶν τὴν ἐκείνου...περιέσται... = εἰ μὲν γὰρ ὑμεῖς τὴν ἐκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, ὑπομείνας τοῦτ' "Ολυμνθον παραστήσεται καὶ (εἴτα) ῥᾳδίως ἀμυνεῖται (ὑμᾶς) ἐλθὼν εἰς τὴν οἰκείαν (χώραν). εἰ δὲ βοηθήσετε ὑμεῖς εἰς "Ολυμνθον μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.

εἰωθα οἱ εἰωθότες (ἀποφαίνεσθαι γνώμην) οἱ συνήθεις (οἱ τα-κτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) ρήτορες.

ἐκ μετὰ γνκ. : 1) ἐπὶ χρόνου· ἐξ οὗ (δηλ. χρόνου) ἀφ' ὅτου 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας : ἔνεκα τινος, διὰ τι· 'Ολ. A, 7· Φιλ. A, 3, 46· Φιλ. B, 27· 3) = διὰ μετὰ γνκ.. 'Ολ. B, 9· 4) = ἐν μετὰ δικ. λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων) δού ἀνάγκη (ἔστιν ὑμᾶς λαμβάνειν)· ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.

ἐκβαίνω ἀποβαίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.

ἐκκαλοῦμαι τινα ἐξεγείρω τινὰ (ἐκ τῆς νωθρότητος).

ἐκλαλῶ διασαλπίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεὶς (= ἐπειδὰν δυνηθῇ) μὴ πράξει ταῦτα, ἢ (καίπερ) διφλισκάνων ἀνοιαν δμως ἐκλαλεῖ νῦν.

ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ως λύτρα).

ἐκπίπτω ἐκδιώχομαι.

έκπολεμω (-όω) τινά τινι περιπλέκω τινὰ εἰς πόλεμον πρός τινα.
έκφέρω πόλεμον κηρύττω πόλεμον.

'Ελάτεια ὄχυρὰ πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἡ κλείς τῆς Βοιωτίας μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάφη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

έλεγχος ἀπόδειξις· τὸ πρᾶγμα ἥδη τὸν ἔλεγχον δώσει ἡ ἀνάπτυξις τῶν προτάσεών μου εὐθὺς θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.

έλεσθαι, βλ. αἱροῦμαι.

έλλειμμα ἔλλειψις· τὰ καθ' ὑμᾶς ἔλλειμματα αἱ ἔλλειψεις αἱ προερχόμεναι ἀπὸ σᾶς (ὡς ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἡ μὴ χορήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἡ σπατάλη τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων εἰς τὰς ἑορτὰς κλπ.).

έλλειπω 1) τι ὑστερῶ εἰς τι· 'Ολ. Α. 6· 2) ἀπολ.: εἴμαι ἔλλιπής (καθυστερῶ) εἰς τὴν ἔκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών μου· 'Ολ. Β. 30.

έμπιπτω εἰς λοιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

έμποριον ἐμπορικὸς λιμήν.

έναντίος· τὸ οὐδ. **έναντίον** ὡς ἐπίρρ.: **βλέπω** **έναντίον** κοιτάζω (τὸν ἀντίπολόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ νὰ παρακολουθῶ τὰς κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

ένδει ὑπάρχει ἔλλειψις· ἀπαντοεις ἔνδει (ὑμῖν) τοῦ πόρου ἔχετε ἔλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου: σᾶς λείπουν ὅλα ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ἀναγκαιοῦντα χρήματα.

ένδείκνυμαι παρουσιάζω· **ένδείκνυμαι τοσοῦτον** παρουσιάζω (προτείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

ένδιδωμαι δίδω· καιρὸν εὔκαιριαν.

ένειμι 1) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἔνικ. πρόσ.: **έγεστι** ἐνυπάρχει, δύναται νὰ ὑπάρξῃ· ταῦτα ἵσως πρότερον ἐνῆν ταῦτα (δηλ. ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον ἵσως ἦσαν δυνατά· 2) ἀπροσ. μετὰ δοτκ. πρυτ. καὶ ἀπρμφ.: ἐπιτρέπεται εἰς τινα νὰ...

ένθυμητέον, βλ. **ένθυμοῦμαι**

ένθυμιοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὅφει μου· 1) μετ' αἰτ.

'Ολ. Α. 6· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: **ένθυμητέον** (ὑμῖν ἔστι) καὶ καρ' ἀλλων ἀκούουσι καὶ ἀναμιμνησκομένοις τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλίκην... πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ παρ' ἀλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἰσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἴδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...

ἔνι (= ἔνεστι) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπικ.: ὑπάρχει. ἐντελής τέλειος, πλήρης· μισθός ἐντελής ὁ πλήρης μισθός, δηλ. καὶ τὸ σιτηρέσιον καὶ δι μισθός (βλ. τὴν λ.).

ἔξαγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἔξαιρω κυριεύω.

ἔξαρκεῖ (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν· ἔξαρκεῖ ὑμῖν λέγειν δικαιότερα εἶναι ἀρκετὸν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνῆτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὅποιους νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ δι Φίλ.).

ἔξεργαζομαι τινί τι κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

ἔξέρχομαι ἔξέρχομαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω.

ἔξεστι τινι μετ' ἀπρομφ. 1) εἶναι δυνατὸν εἰς τινα νά· μηδ. ἀπόλ. ἔξὸν = εἰ καὶ ἔξῆν· 2) ἔχει τις τὴν ἔξουσίαν νά 'Ολ. B., 30.

ἔξετάζομαι 1) διὰ τῆς ἔξετάσεως ἀποδεικνύομαι ὡς ἂν ἔξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἔξετασθέντα (ταῦτα, τὰ δόποια εἰπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκριβέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν); 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι: 'Ολ. B., 20.

ἔξόν, βλ. ἔξεστι.

ἔξουσία γίγνεται = ἔξεστι.

ἔπαναμιμνήσκω ξαναενθυμίζω.

ἔπανίημί τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἔπανορθοῦμαί τι, κυρ. :: σηκώνω κάτι ποὺ ἔχει πέσει καὶ τὸ ἔπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν του· ἔπειτα: ὄρθως χρησιμοποιῶ.

ἔπέρχομαι· ἔπέρχεται τινι (μετ' ἀπρομφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος νά ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ΐδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ) ἔπελθεῖν ἀν (= τὸ ὅτι ἔπελθοι ἀν) ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἔπέχω συγκρατῶ τὸν ἔαυτόν μου· ἔπισχών (= ἔπει ἔπέσχον) ἀν... ἀν ἡσυχίαν ἡγοῦ άφοῦ θὰ συνεκράτουν τὸν ἔαυτόν μου... θὰ ἐσιώπων.

ἔπι 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.) ἔπι πολλῶν (πραγμάτων) εἰς πολλὰς περιστάσεις· β) ἔπι χρόνου· ἔπι Τιμοθέου ἔπι τῆς στρατηγίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ.: α) χρονικῶς· ἔπι τῷ πράττειν ἔπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, δταν φθάση ὁ καιρὸς τῆς ἐνεργείας· β) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· ἔπι τῷ πεπείσθαι (ἐπειδὴ

είμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ
ὅρου, ὃπὸ τὸν ὁποῖον γίνεται τι· αἱροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δι-
καίοις ἀποκτῶ (ἔχω) φίλους ὃπὸ τὸν ὅρον νὰ πράττω τὰ δίκαια·
3) μετὰ δτχ. καὶ μτχ. Ισοδυναμεῖ μὲ γνκ. ἀπόλυτον : ἐπ' ἀδήλοις
ούσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων δυντων τῶν ἀπὸ
τούτων ἔμαυτῷ γενησομένων ἀν καὶ ἀβέβαιον εἰναι, τί ἐκ
τούτων (δ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῆ· 4) μετ' αἵτη.:
ἐπὶ σκοποῦ ἐπὶ τὰς ἔξαιρνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ
ἔμποδίζουν ταύτας — τὰς ὁποίας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστι-
κὰς ἔκστρατείας αὐτοῦ.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθτκ.) είμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.
ἐπιεικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοτῶ τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

ἐπιστολή· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθη-
ναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολήν
τινα αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ Φιλ. συνε-
βούλευεν αὐτούς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην.,
διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἔκατούς των δύνανται νὰ σφέζουν.

ἐπιστολιμαῖος ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς· δυνάμεις ἐπιστολι-
μαῖαι στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολὰς (εἰς τὸ χαρτὶ) γραμμένα.
ἐπισφαλῆς ἀσθενής.

ἐπιτείχισμα φρούριον ἢ δχύρωμα οἰκοδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ
ἐχθροῦ· ἐπιτείχισματα τῆς αὐτοῦ χώρας φρούρια ἐπαπειλοῦντα
τὴν χώραν του.

ἐπιτιμῶ φέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλη-
σίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τιγά· ἐπεχειρησεν Ὁλυνθίοις, νοεῖται
ἢ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς
Ὀλύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

ἔργα 1) γεωργικαὶ ἔργασίαι· Ὁλ. B, 16· 2) ἐπιχειρήσεις· Φιλ. A, 38.

ἔρημια (παντελῆς) ἔλλειψις.

ἔρρωμένος, μτχ. πθτκ. πρκμ. (τοῦ ρ. Ḳώννυμι) ὡς ἐπίθ. : ὑγιής,
γερός· ἐπίρρο.: ἔρρωμένως ἐνεργῶς, δραστηρίως.

έσκεμμένος, βλ. **σκοπῶ**.

έτησίαι οἱ BA ἄνεμοι οἱ πνέοντες ταχτικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια). οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρὸς Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

ἔτι τοῖνυν πρὸς τούτοις δέ.

έτοίμως προθύμως. **έτοιμότατα** (= **έτοιμότερον**) εὔκολώτερον.

Εὔβοια· ωσπερ εἰς Εὔβοιαν, δηλ. ὡρμήσατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὔβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἤναγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς νήσου.

εὐήθεια ἀπονηρία, ἀπλότης· (εὐρίσκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲν τοῦτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνῃ δηλ.) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἔξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δὲ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

εὐήθης ἀνόητος.

εὔθυνα (συνήθως κατὰ πληθ. εὔθυναι) λογοδοσία.

εὐπορῶ ζῶ μὲν εὐπορίαν.

εὐτρεπής παρεσκευασμένος.

εὐτρεπίζω 1) τακτοποιῶ· Ὁλ. A, 13· 2) ἔτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν· Φιλ. A, 16.

ἔφρισταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης· οἱ ἔφρεστηκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγοί· 2) ἐπὶ ἔχθρικῆς σημασίας: ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος· ἀπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπειθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' δν χρόνον ὅλα εὐρίσκονται εἰς ταραχὴν (ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φίλιππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας ἐφορμήσεως ἐκ τινος νήσου ἢ λιμένος, δπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν· μηδὲ (ὅπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις)· 3) παραμονεύω, καιροφυλαχτῶ· Φιλ. B, 18.

ἔχω α) μτβτκ.: παρέχω· Ὁλ. B, 3· β) ἀμτβτ.: 1) ἀποθαίνω· Ὁλ. A, 9· 2) διάκειμαι, εἶμαι· συχνάκις μετὰ τὰ ἐπιτρ. τρόπου· ἐναντίως ᔁχει εἰναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα)· οὕτε εὐτρεπῶς ᔁχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὖδ' (οὗτως ᔁχει) ὡς ἂν κάλ-

λιστα (ἔχοι) οὓτε προητοιμασμένα ούδε κάλλιστα τακτοποιημένα είναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.). τὰ δλα πράγματα βέλτιον ᔹχει ἡ δλη κατάστασις τῆς πολιτείας είναι καλυτέρα· φαύλως ᔹχει (τὰ πράγματα) τὰ πράγματα εύρισκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· ἀργῶς ᔹχω είμαι νωθρός· ταῦτα ἄμεινον ᔹχει ἑκατέροις (δηλ. ύμῖν καὶ Φιλίππω) εἰς ταῦτα εύδοκιμεῖτε ἀμφότεροι (σεῖς καὶ Φίλιππος). — Μέσον: **ἔχομαι** (μετὰ γν.) πιάνομαι ἀπό τι· **ἔχομαι τῆς πληγῆς** πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χεῖρά μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὰ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὅποῖν ᔹχει ἥδη δοθῇ).

Z

ζηλῶ τι κατευθύνω ὅλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· **τοῦτο** (δηλ. δόξαν) **ἐζήλωκε.**

H

ἢ εἰ δὲ μή.

ἥδη εὐθύνε, ἀνεύ ἀναβολῆς.

ἥδυς· ἐπίρρ.: ἥδέως ᔹχω είμαι εὐχαριστημένος· **ἥδιον** είναι ἀν αὐτονόμους ὅτι εὐχαριστότερον θὰ ἥσαν αὐτόνομοι: ὅτι θὰ προετίμων νὰ ἥσαν αὐτόνομοι.

ἥκω 1) ᔹχω φθάσει· πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτὴν ἥκει τὰ πράγματα αὐτῷ ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῶν ᔹχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτόν: ἡ αὔξησίς του ᔹχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῆς· 2) ᔹχω ἐπιστρέψει· ὅτε ἥκομεν βεβοηθηκότες Εὐβοεῦσι ὅτε εἰχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἰχομεν βοηθήσει τοὺς Εὐβοεῖς· ἐννοεῦται ἡ ἔκει ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (357). 3) ᔹχω παρουσιασθῆ· Ὁλ. A, 9. 4) ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα· εἰ ἥκει τις ἐὰν ἀναβῆ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα· Ὁλ. A, 1.

ἥλικια στρατεύσιμος ἥλικια (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

ἥλικος 1) ὅσον μέγας· Ὁλ. A, 9. 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως: πόσον μέγας· ἥλικα ἔστι· τὰ διάφορα = ἥλικη ἔστιν ἡ διαφορά.

ἥνικα ἐφ' ὅσον.

ἥρετό τις = ἔροιτο ἀν τις.

Θ

θᾶττον = ῥᾶον.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοὶ.

**Θεραπεύω περιποιοῦμαι· Θεραπεύει τινάς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλά-
βην τῆς πόλεως (διὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτοὺς κατὰ τῆς πόλεως).**

**Θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θε-
σαλοί.**

Θεωρῶ ἔξετάζω.

Θορυβῶ, ὡς... μὲ (έπιδοκιμαστικὸν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι...

Θρυλῶ τι συνεχῶς δύμιλῶ περὶ τινος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

I

ἴδιος ίδιωτικός· τὰ ίδια αἱ ίδιωτικαὶ ὑποθέσεις.

ίδιωτης ἄπειρος.

**Ιερὰ τριήρης· οἱ 'Αθηναῖοι εἶχον δύο ιερὰς τριήρεις, τὴν Πάραλον
καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πά-
ραλος, ἡ ὅποια κατ' ἔτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωρούς
(τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἡγκυροβόλει πλησίον
τοῦ Μαραθῶνος.**

**Ιέραξ 'Αμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτὴς εἰς 'Αθήνας τὸ 358/7
μετὰ τοῦ Στρατοκλέους.**

**Ιεροποιοί· οὗτοι ήσαν δέκα ἄρχοντες κατ' ἔτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλή-
ρου, οἱ ὅποιοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἑορτῶν καὶ τὴν
ἐποπτείαν θυσιῶν τινων.**

**Ιλλυριδς = 'Ιλλυριοί· ἐν 'Ιλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν 'Ιλλυ-
ριῶν.**

**ἴσος· τὸ ίσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἔξ ίσου (έκείνοις, δηλ. τοῖς ἀν-
τιπάλοις) δύμοιώς (καθὼς οἱ ἀντίπαλοί μου).**

ἴσταμαι σταματῶ.

K

**καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν
ὅποιαν ἔχω ὑψωθῆ).**

**καθήκω είμαι ἀρμόδιος, κατάλληλος· δὲ καθήκων χρόνος ὁ ὥρισμέ-
νος χρόνος.**

**κάθημαι 1) κάθημαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροαταί·
Φιλ. B, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.**

**καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἔξουσίαν). — Μέσον: καθίσταμαι εύ-
ρισκομαι ἐν τινι καταστάσει· ἐν ᾧ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-**

λίππου εἰς ποίαν κατάστασιν εύρισκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου: **τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ἔνοις καθίσταται αὐτῷ εἰς κομιδῇ στενὸν** εύρισκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πθτκ.: διορίζομαι: δ τούτων κύριος καταστάς ύφ' ὑμῶν = δς ἀν καταστῇ ύφ' ὑμῶν κύριος τούτων.

καὶ 1) ἐπιτατικός: καὶ πρῶτος πρῶτος πρῶτος· καὶ σφόδρα πολὺ σοβαρῶς· 2) πράγματι Φιλ. A, 46· 3) **καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο λοιπόν· 4) καὶ δῆ· α)** καὶ μάλιστα εὐθύς· 'Ολ. B, 13· β) εὐθὺς τώρα· Φιλ. A, 13.

καιρὸς 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων· 'Ολ. A, 2· Φιλ. A, 12· 2) εὔκαιρία, εύνοϊκὴ περίστασις· **τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομίσαντες·** 'Ολ. A, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (= τοῦ πράττειν) καιροὶ αἱ εύνοϊκαι περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν· Φιλ. A, 37· οἱ ύπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντες (ἡμῖν) καιροί· 'Ολ. B, 2.

κακοδαιμονία φρενοπάθεια.

καλῶ· ἡν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ύποσχέσεις καλεῖν (ὑμᾶς) βεβαίως ἥτο δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σᾶς εἴπουν τί πρέπει ν' ἀποκριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ύποσχέσεις (τοῦ Φιλίππου) νοοῦνται ὁ Κτησιφῶν, ὁ Ἀριστόδημος καὶ ὁ Νεοπτόλεμος, οἱ δόποιοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας φιλικάς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῇ πρεσβεία πρὸς τὸν Φίλιππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὡν (= ἀ) καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι τὰ δόποια ἔχουν — καὶ καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κἄν 1) ἔστω καὶ· 2) κἄν... κἄν... κἄν... εἴτε... εἴτε... εἴτε... κἄν ῥῆγμα κἄν στρέμμα κἄν ἄλλο τι... ἥ (τοῦτο)· 'Ολ. B, 21· **κἄν** υμεῖς (= καὶ ἥ, κἄν υμεῖς) ἔνα, κἄν πλείους...: Φιλ. A, 19. **κάν = καὶ ἔν.**

κατὰ 1) μετὰ γνκ.: περί τινος, διὰ τινα· Φιλ. B, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς· **καθ'** ἔκαστα λέγων (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ ἄλλα ὄχυρά μέρη) ἐν πρὸς ἔν· **καθ'** ἔνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε ἔνα ἐξ αὐτῶν· **καθ'** ἔκαστον τούτων χωρίς ἐν ἔκαστον ἐξ τούτων χωριστά· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ: **καθ'** υμᾶς αὐτοὺς βουλεύσεσθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δηλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γνκ.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἴμαι ὑπήκοος τινος· 'Ολ. Α, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά· Φιλ. Β, 35.

καταλλαγὴ διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

καταπτῆσσω (πρκμ. **κατέπτηχα**) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβου.

καταρράθυμω χάνω ἔνεκα ράθυμίας· πθτκ.: τὰ **κατερράθυμημένα** ὅσα ἔκ ράθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἐρείπια· (τὰ τοιαῦτα) περὶ αὐτὰ **καταρρεῖ** (ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει φυλλορροοῦσα πέριξ ἔχατῆς (μτφρκ. ἐκ τῶν μαραινομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ· 'Ολ. Α, 20· 2) ἐπινοῶ, πανούργως μηχανεύομαι· 'Ολ. Β, 6· 3) καθιστῶ· 'Ολ. Β, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ· τὰ (συμμαχικά) πράγματα τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυγχάνω· δύνομτκ. ἀπρμφ.: τὸ **κατορθοῦν** (αὐτόν, δηλ. τὸν Φιλ.) αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενὸς ἀνωφελῆς· 'Ολ. Β, 12· **ψήφισμα κενὸν** ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = ἐν κεφαλαίῳ ἐν περιλήψει.

κινοῦμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός· τὸ **κοινὸν** ἡ τὰ κοινὰ τὰ δημόσια πράγματα, ἡ πολιτεία.

κομιδῇ λίαν **κομιδῇ δὲ** (ἄπιστα).

κομίζομαι λαμβάνω δόπισω, ἀνακτῶ.

κόπτομαι τινὶ καταπονοῦμαι μέ τι.

κορδακισμοὶ ἄσεμνοι χοροί.

κρατῶ 1) ἀπολ.: ὑπερισχύω· Φιλ. Β, 36· 2) μετὰ γνκ.: γίνομαι κύριος τινος. — Πθτκ.: νικῶμαι.

κρίνω δικάζω· **κρινόντων** (δηλ. τοὺς στρατηγούς). — Πθτκ.: **κρίνομαι περὶ θανάτου** σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον μὲ κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Λ

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιῶ (δαπανῶ)· 'Ολ. Α, 19· 2) ἐννοῶ· ἂν **λάβοιτε** δύνασθε νὰ ἐννοήσετε· 'Ολ. Α, 1. — Μέσον :

λαμβάνομαι ἐν μέσῳ τινὸς καταλαμβάνομαι, εὑρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

Λάμψακος πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος· συχνότατα μετὰ μτχ. : **ἄν λάθη ἀναλώσας** ἢν ἔξοδευσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ) λήστετε πάνθ' ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἴπω, ἐννοῶ· μηδενὸς δύντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἢν μηδεὶς ἦν αὐτῇ, πολέμιος λέγω· 2) προτείνω· 'Ολ. Α, 20· 'Ολ. Β, 11, 31· Φιλ. Α, 14· 3) ἐπὶ ρητόρων: διμιλῶ· οἱ λέγοντες οἱ ρήτορες.

λῆμμα κέρδος (χυρίως ἔξ ἀρπαγῆς καὶ ληστείας).

Λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν Ἀθηναίων· πρὸς διοίκησιν ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστελλον κατ' ἕτος σῶμα ἵππεων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἵππάρχου· ἡ ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἵππάρχου ἦτο ἀνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (χρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.

λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι· λιγοζομένους, εἰ **Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο)**· εἰ **Φίλιππος λάβοι.**

λογισμὸς 1) λόγος, αἰτία: Φιλ. Β, 6· 2) σκέψις· **πρὸς πλεονεξίαν...** τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων κατευθύνων τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.

λογιστής κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ.: πλάττω λόγους, χαλκεύω (κατασκευάζω) φευδεῖς εἰδήσεις (φήμας)· 2) **λογοποιῶ**, ὥσ... διαδίδω, δτι...

λόγος 1) δικαίωμα λόγου· δίδωμι λόγον τινί: α) δίδω τὴν ἀδειαν εἰς τινα ν' ἀπολογηθῆ: δόντες λόγον (αὐτοῖς)...· 'Ολ. Β, 29· β) δίδω τὴν ἀδειαν εἰς τινα νὰ διμιλήσῃ· 'Ολ. Β, 31· 2) ἐκτίμησις· τοῦ δικαίου λόγον ποιοῦμαι φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρατσις: Φιλ. Β, 11· 4) λογοδοσία· Φιλ. Α, 33.

λοιδερία κακολογία· κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων. **λοιπὸς** ὑπόλοιπος· ἔστι λοιπὸν ὑπολείπεται· λοιπόν **ἔστιν** (ἡμῖν)

ὑπὸ τοῦ πολέμου μᾶς ἔχει ἀφήσει ὁ πόλεμος (ὁ κατὰ τοῦ Φιλίππου)· **τὰ λοιπὰ** εἰς τὸ ἔξης.

λυσιτελῶ ὡφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἡ ὡφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ίδια λυ-
σιτελοῦν τὸ ίδιαίτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου· οὐκ εἰς μακρὰν ὅχι μετὰ παρελευσιν χρόνου,
ἐντὸς δὲ διάστημα.

μᾶλλον δὲ 1) διὰ νὰ εἴπω καλύτερον· Ὁλ. A, 19· Ὁλ. B, 2, 22· 2) ἡ
καλύτερον· Ὁλ. B, 8.

μεθύω τινὶ εἶμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διὰ τι.

Μενέλαος ἔτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φοβούμενος καὶ μισῶν
τὸν ἀδελφόν του κατέφυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ξενικὰ
στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ
κατέστησαν ἵππαρχον.

μένω 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· Ὁλ. B, 9· 2) ἐπὶ τινος
περιορίζομαι εἰς τι· Φιλ. A, 9.

μερὶς βοήθεια.

μέρος· τὸ ἡδικημένον ἀεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἑκάστοτε ἐπι-
βαρυνόμενοι μὲ ἄδικα βάρη πολῖται· ἐν μέρει ἡ κατὰ μέρος κατὰ
σειρὰν (διαδοχικῶς). ἐν μέρει οὐδενός είμι θεωροῦμαι ἀνάξιος
λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

ετάστασις ἀλλαγὴ· πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν
μεταβολὴν δεικτέον (ἐστὶν ὑμῖν) πρέπει νὰ δείξετε, ὅτι πολὺ^ν
ἡλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) καὶ μεγάλως μετεβλήθητε.

τεστί μοὶ τινος μετέχω τινός.

τρίως εἰς μέτριον βαθμόν, διλίγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες
(ἀνθρώποι) καὶ διλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

· 1) μή μοι ἐλλειπτικὴ φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τι γε
δὴ (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ διλιγώτερον βέβαια.
ρός· ἐπιρρ. χρῆσις^τ μετὰ προθ.: καὶ κατὰ μικρὸν ἔστω καὶ διλ-
γον.

τοσ δὲ μιμούμενός τι· μῆμος γελοίων δὲ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέ-
λωτος), γελωτοποιός.

θός· εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθὸς καθ' ἑκάστην καὶ σιτη-
ρέσιον (τροφή): οὐδέποτε ταῦτα ὅμοιοι ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν
καθ' ἑκάστην, οὐδὲ ἡσαν διλιγώτερα τῶν 4 ὀβολῶν.
μονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: μόνον οὐχὶ μόνον ποὺ δέν, σχεδόν.

N

νῆσος· καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει)
**νῆσοις· νοοῦνται αἱ νῆσοι "Ιμβρος, Σκῦρος καὶ Πεπάρηθος (ἢ
 νῦν Σκόπελος).**

Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικνημιδίων Λοχρῶν εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς
 Οἴτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.

νικῶ· τοὺς φίλους νικᾶ (ὑπκρ.: **τὰ ξενικὰ**) καὶ **τοὺς συμμάχους**
 νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι'
 ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).

νυνὶ τῷρα δά.

E

ξένοι μισθοφόροι, μισθοφορικὸν στράτευμα.

O

οἱ ἀναφρ. ἐπίρρ.: πρὸς δὲ μέρος· συχν. μετὰ γνκ.: **δρᾶτε... τὸ πρᾶ-**
γμα οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἄνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν
 κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει
 ὁ ἄνθρωπος.

οἱδ' ὅτι βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἵδιος· **τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνά-**
μεως τὸ ἴδιαιτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἴδιαιτέρα δύναμίς
 του· 2) φιλικός, σύμμαχος· Φιλ. A, 4· ἐπίρρ.: **οἰκείως** φιλικῶς·
 πάνυ οἰκείως ἔχειν.

οἰκία οἰκογένεια· ἡ τυραννικὴ οἰκία ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων·
 ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόφρων καὶ Πειθόλαος.

οἶκοι ἐν τῇ πατρίδι· **τὰ οἶκοι τὰ πράγματα τῆς πατρίδος**, ἡ πατρίς.
 οἶος 1) μετ' ἀπρμφ. = ὕστε (μετ' ἀπρμφ.): **οὐδαμῶς οἶος** (=τοιοῦ-

τος ὕστε) **ψεύδεσθαι** ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· **οἶους δρχεῖσθαι**
 = **ὕστε δρχεῖσθαι**· **οὐχ οἶός ἔστι μένειν** = **οὐκ ἔστι τοιοῦ-**
τος, οἶος (= **ὕστε**) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: **οἶος ἔμπειρος** διπωσ-
 δήποτε **ἔμπειρος**· 3) **οἶός τ' εἰμὶ** (μετ' ἀπρμφ.) εἰμαι ἵκανός, εἰμαι
 εἰς θέσιν νὰ...· 4) τὸ οὖδ. **οἶον** ὡς ἐπίρρ.: **καθὼς παραδείγμα-**
τος χάριν.

δικνῶ 1) μετ' αἰτ.: φοβοῦμαί τι· **δικνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν**

φοβοῦμαι τὸ κατ' ἔμοῦ μῆσός σας : φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ
κατ' ἔμοῦ μῆσός σας : 2) δκνῶ μὴ... φοβοῦμαι μήπως...
**· Ολύνθιοι· τὰ τῶν Ὀλυνθίων τὰ πράγματα τῶν Ὀλυνθίων, οἱ Ὀλύ-
θιοι.**

δλως γενικῶς.

δμιλία συναναστροφή, σχέσις αἱ λίαν δμιλίαι αἱ πολὺ στεναὶ σχέσεις,
δμοιος· ἐν δμοίῳ πολέμῳ, δι' ὅν = ἐν δμοίῳ πολέμῳ ἔκείνῳ,
δι' ὅν.

ὅνειδος 1) προσβολή, κατηγορία· καὶ (ἄ) φαίνοιτο ἄν (ὑμῖν) με-
γάλα ὅνειδη κατ' ἔκείνου βουλομένοις (= εἰ βούλοισθε)
δοκιμάζειν δρθῶς· Ὁλ. B, 4· 2) αἰσχος· Ὁλ. B, 20.

ὅνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

ὅντινοῦν, βλ. δστισοῦν.

ὅπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἔρωτιμτκ. προτάσει: πῶς· ὅπως μὴ δόξομεν εἶναι
χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ἡμῖν ἐκ τῶν
θεῶν) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, δτι εἴμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόν-
των εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θείων εὐεργεσιῶν)
2) οὐχ... ὅπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καὶ.

ὅρμω (άω) κινοῦμαι· ώς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς
ἀγαν... ἵσως ἄν δρμήσαιτε δτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβο-
λικήν σας ἀμέλειαν ἵσως ἥθελετε κινηθῆ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του) :
θὰ τὸ ἔκουνούσατε ἐπὶ τέλους.

ὅρχοῦμαι τοιαῦτα (= τοιαύτας δρχήσεις) χορεύω τοιούτους χορούς.
δστισοῦν, ἡτισοῦν, δτιοῦν οἰσδήποτε.

ὅτε (αἰτλγ.) ἀφοῦ, ἐπειδή.

οὐ μὴν ἀλλ' ὅμως.

οὐδείς· οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἐστὶ μὴ δεινόν τι
πάθητε οὐδὲν κακὸν θὰ πάθετε.

οὐδέποτε· οὐδέποτ' οὐδὲν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐκ
ἔλπις ἔστι μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = οὐδέ-
ποτε οὐδὲν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ
ὅτι πρέπει δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ ἐκ μέρους ἡμῶν.

οὔτοι ἐπίρρ.: βεβαίως οὐχί: οὔτοι παντελῶς οὐδόλως βέβαια.
οὗτος, αὕτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα ταύτη (ἐπίρρ.) διὰ
τοῦτο.

οὕτω· οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = οὕτω

(δεῖ ἀξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ἡγεῖσθαι) τοὺς (εὗ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς : οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγματ' οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.

διφλισκάνω κυρ. : καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον· ἔπειτα : **διφλισκάνω αἰσχύνην** ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου αἰσχύνην (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων). **διφλισκάνω ἄνοιαν** ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοήσιας, ::ινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος· **διφλισκάνω ἀνανδρίαν** ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

δχλος πλῆθος ἀνθρώπων· καὶ (ἀ) τοσοῦτον δχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), δσην οὐκ οἶδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.) ἔχει καὶ αἱ ὅποιαι ἔօρται ἀπαίτοιν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χορευ- τῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιαρχῶν κτλ.) καὶ τοσαύτην προπα- ρασκευὴν (δηλ. πολυτελῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), δσην ξσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαίτεν).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν· **πάλιν** αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γν.: τὸ προέρχεσθαι ἐξ τινος προσώπου· **παρ'** αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, μὲ τὴν ἴκανότητά του· 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. Α, 11· β) πρὸς δήλωσιν χρόνου : **παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα** εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ.: ἐν φ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων). **παρὰ τὸν καίρον** εἰς τὴν κατάλη- λον στιγμήν: δταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὔκαιρια.

παρακαθίστημι τινά τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός· **στρατιώ-** **τας οἰκείους...** **παρακαταστήσαντας** (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ξένοις).

παρακρούομαι ἔξαπατω.

παρακύπτω ἐπὶ τι ρίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εξ τι.

παραπίπτω συμπίπτω· **παραπεπτωκώς καιρὸς** εύκαιρια, ἡ ὅποια ἔ- χει παρουσιασθῇ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἐτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι · δύναμιν τὴν ἔκείνῳ (≠ τὴν τῇ ἔκείνου δυνάμει) παραταξομένην ίκανὴν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φυνερά) πρὸς τὴν δύναμιν ἔκείνου.

παραυτίκα εὐθύς· μετ' οὐσ. πρὸς δήλωσιν βραχείας διαρκείας: ή παραυτίχ' ἡδονὴ ἡ στιγμιαία εὐχαρίστησις.

παραχρῆμα εὐθύς· ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προμελέτης.

πάρειμι (**παρὰ** + **εἰμί**) 1) εἶμαι πλησίον· πάρειμι τοῖς πράγμασι παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (πὴν πορείαν τοῦ πολέμου). 2) ἔχω φθάσει· πρὸς τοῦτο καιροῦ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον σημεῖον. 3) πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.

παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθῃ (**εἴσω Πυλῶν**). Φιλ. B, 30. 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὅμιλός τοις οἱ παριόντες οἱ ρήτορες.

παρεῶσθαι, βλ. **παραθοῦμαι**.

παρίστημι · παρίστημι τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος κάτι τι· δεῖ τοῦτο ἔκείνῳ ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ ἔκείνου) παραστῆσαι. — Μέσον: **παρίσταμαι** ὑποτάσσω. 'Ολ. A, 18. ἀπροσ.: **παρίσταται** μοι μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν. Φιλ. B, 6.

παροξύνομαι 1) ἔξεγείρομαι. 'Ολ. A, 6. 2) ἔξοργίζομαι. Φιλ. B, 18.

παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διά τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως διά τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομίχ.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (**πρκμ.** **παρέωσμαι**) παραγκωνίζομαι.

πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: οἱ πάντες τὸ δόλον, ἐν συνόλῳ. 2) οὐδ. πληθ. πάντα ὡς ἐπίρρ. = **πάντως** ἔξαπαντος.

πεζέταιροι ἔκλεκτοι πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφύλακήν τοῦ Φιλίππου.

πειθομαι συμβιβάζομαι. Φιλ. A, 15. πρκμ. πέπεισμαι ἔχω σχῆμα τίσει πεποιθησιν· τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (ἐσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποιθησιν, (π.χ. διτὶ πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βεηθήσετε τοὺς 'Ολυμβίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. διτὶ πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου).

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ. 'Ολ. B, 13. 2) λέγω· Φιλ. A, 28. **περὶ** (μετὰ γνκ.): ὡς πρὸς τι, σχετικῶς μέ τι: **συνοίσειν** τῇ πόλει

περὶ ὧν (= περὶ τούτων, περὶ ὧν σχετικῶς μέ αὐτά, περὶ τῶν ὅποίων) · 'Ολ. A, 1 · παρόμοιον (τοῦτό) ἔστι (ἔκείνω), δῆπερ (ἔστι) καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων · 'Ολ. A, 11 · καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (ἔστι) καὶ σχετικῶς μὲ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἔτσι συμβαίνει · 'Ολ. A, 11 · περὶ πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἐξευρέσεως) χρημάτων · 'Ολ. A, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἰμί) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός· 2) **περίεστί τινι** (μετ' ἀπρμφ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ώς κέρδος) τὸ νὰ...: τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νὰ... · 'Ολ. B, 29.

περιίσταμαι μετ' αἰτ.: ἴσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά· ὅποια ἄττα (=τινά) ἀν περιστῇ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικάς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινὰ περικυκλώνω τινὰ ὡς διὰ δικτύων · Φιλ. A, 9 · 2) πθτκ.: περικυκλώνομαι · Φιλ. B, 27.

πήγνυμαι (πρκμ.: πέπηγα) στερεοποιοῦμαι: ἔκείνω ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα ὅτι εἶναι δι' ἔκεινον, ὥσαν νὰ ἥτο θεός, τόσον στερεά, ὥστε νὰ εἶνα ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος: ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε... = ὡσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος: ἐπίρρ. **πικρῶς** αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθτκ. ἀόρ. **ἐπράθην** · **προδοθέντες** (οἱ 'Ολύνθ.)

ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες, ἡ "Ολύνθος ἔπεισε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν της, τοῦ Εὔθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, ἐξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 347) · δὲ Εὔθυκράτης μετὰ τὴν ἀλωσιν τῆς Ολύνθου ὥρισε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰγμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν κατορθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε.

πλεονεκτῶ ίδιᾳ καρποῦμαι ἀτομικάς ὡφελείχς.

πληθος · **τὰ πλήθη** οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα ἄνεμοι· τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἀνέμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους· **τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές** (ἐστι) οἱ ἄνεμοι εἰναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δηλ. κίνδυνος ὑπάρχει ἀπό τοὺς ἀνέμους).

ποιῶ 1) παράγω· 'Ολ. B, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· 'Ολ. B, 19· 3) παρέχω· **ποιῶ ἔμαυτῷ λόγον παρ'** ὑμῖν παρέχω εἰς τὸν ἔαυτόν μου εὐκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἀδειαν νὰ ὁμιλήσω ἐνώπιόν σας· Φιλ. B, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἰτ.: κάμνω τι εἰς τινα· ἀ ἐποίησε τούς τε παραδόντας τῶν 'Αμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πυδναίων. 'Ο Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν 'Αμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ήσαν ἀρχηγοὶ τῶν ἐν 'Αμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: **ποιοῦμαι** ἐν δργῇ τινα δργίζομαι ἐναντίον τινός· **ποιοῦμαι λόγους** περὶ τινος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (**πόλεμον**) διεξάγω πόλεμον· **δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν** ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· 'Ολ. A, 5· Φιλ. B, 12· 2)=**τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, δ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων** Φιλ. A, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας. — Πθτκ.: **τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς** τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ πολιτικαὶ τῶν πράξεις· 'Ολ. A, 28.

πομπή· **τὰς πομπὰς πέμπουσιν** ὑμῖν προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπάς ἑορτάς.

πορισταὶ οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

πότε ἐρωτμκ. μόριον: ἔραγε.

πρᾶγμα 1) ὑπόθεσις· Φιλ. A, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. B, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. **πράγματα** α) ὑποθέσεις (τῆς πόλεως)· 'Ολ. A, 14· Φιλ. A, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· 'Ολ. A, 8, 20.

πραγματεύομαι ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. **πιπράσκω**.

πράττω 1) μετ αἰτ.: μηχανῶμαι τι· Φιλ. Α, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.
πρεσβεύομαι ἀποστέλλω πρέσβεις.

πρὸ (μετὰ γν.) ἐπὶ χρόνου: ὁ πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.
προάγομαι εἰς τοῦτο περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.

προαίρεσις σκοπός· ἐκ προαίρεσεως ἀπὸ σκοποῦ.

προαιροῦμαι· πρχμ.: προήρημαι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἴ-
μαι ἀποφασισμένος νὰ...

προαπόλλυμαι χάνομαι πρότερον· προαπόλωλε τὸ ἔφ’ ὁ ἀν ἐκ-
πλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων
ματαιοῦται.

προβάλλομαι (τὰς χεῖρας) προτείνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς προφύλα-
ξίν μου).

προεῖτο, ἀδρ. τοῦ προΐεμαι.

προέρχομαι προχωρῶ· καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελ-
θόντα ἔτι πορρωτέρω καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν
ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.

προέχω ὑπερέχω· πολλῶ προέχει εἶναι μέγα πλεονέκτημα.

προησόμεθα, τοῦ προΐεμαι.

προΐεμαι 1) μετὰ γν.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι·
'Ολ. Β, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. Α,
12· β) ἐγκαταλείπω, ἀφήνω τι· τὸ προΐεσθαι ἀεὶ καθ' ἔκαστον
τι τῶν πραγμάτων τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ
μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν,
ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην· εἰ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο·
γ) παραμελῶ· τὸ παρὸν ἀεὶ τὴν ἐκάστοτε παρουσιαζομένην εὐ-
καιρίαν· 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισιν τινος·
Φιλ. Β, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γν. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί^{τινος} Φιλ. Β, 10.

προκινδυνεύω διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.

προλαμβάνω 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. Β, 9· 2) ἀπολ.:
κρίνω πρότερον.

πρόσοισθε, ἀδρ. (κατὰ τὰ βαρύτονα) τοῦ προΐεμαι.

πρὸς 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἔχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. Β,
14· πρὸς Ποτείδαιαν κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτείδαιας·
β) ὡς πρὸς τι· πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ
κατὰ καιρὸν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιγειρήσεων· γ) συμφώνως πρός τι. Ὁλ. Α, 11·
2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρ.: προσέτι τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μι-
κρόν τι πρὸς καὶ προσέτι δλίγον ἀκόμη (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεᾶζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη· οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν
χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρου οὐδὲ λόγου προσδεῖ (τοῦτο)
δὲν χρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῇ κἄν.

προσδόκιμός εἴμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

προσεδρεύω = **προσκαθέζομαι**. προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύ-
σει τοῖς πράγμασι θά ἔξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ
Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θά ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετὰ δτκ.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τινά·
2) μετὰ τοῦ νοῦν: α) δίδω πρόσοχήν (σημασίαν) εἰς τινά· εἴ τις
ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν ἐλὺν βεβαίως θέλετε νὰ δίδῃ τις προσο-
χὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινά, συμ-
πράττω μετά τινος· Φιλ. Α, 6.

προσηγορίαι τίτλοι.

προσθήκη· ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἡ δύναμις ὡς προσθήκη προσ-
τιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα· οἱ ἐμοὶ προσκρού-
σαντες ἔξ ἀρχῆς ἐκεῖνοι, οἱ δόποι ἀνέκαθεν ἤσαν ἀντίπαλοί μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

προσπεριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ· νομίζει τὸν Φιλίππον φοβερὸν προσπο-
λεμῆσαί (τινα αὐτῷ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του
(φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τι πθήκει· προτίθεται
(μετ' ἀπρμφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας),
πρόκειται νὰ... Φιλ. Α, 1.

πρόφασις 1) ἀφορμή· ἡ πρώτη πρόφασις ἡ τυχοῦσα ἀφορμή· 2)
δικαιολογία, πρόφασις· τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφε-
λεῖν, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἔγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου
πολεμον προφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρώτος· ώς ἐπίρρ. : **τὰ πρῶτα** κατ' ἀρχάς, στὴν ἀρχή· **τὴν πρώτην** κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

πταισμα ἀποτυχία.

πταιλα τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν συνέδριον.
πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦτο.

πώποτε μέχρι τοῦτο.

πῶς ἐπίρρ. ἐρωτματκ.: **πῶς** ἔτοίμως μὲ πόσην προθυμίαν.

P

ῥάδιος· συγκριτ.: **ῥάων**, **ῥᾶσιν**· **ἔχρωμεθα** ἀν τῷ Φιλίππω **ῥάφονι** (δηλ. πολεμεῖσθαι) θὰ εἴχαμεν νὰ κάψωμεν μὲ ἕνα Φίλιππον εὐκολοπολεμητότερον· ἐπίρρ.: **ῥάδίως** ἀπερισκέπτως.

ῥάθυμο ζῶ μὲ ράθυμίαν (μὴ) φανῶμεν ἐρράθυμηκότες ἐπὶ πολλῷ (τόκῳ) ὅτι μὲ μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει μὲ ράθυμίαν.

ῥαΐζω (**ῥάων**) καλυτερεύω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ῥαστώνη ἀνάπαυσις.

ῥῆγμα κάταγμα, σπάσιμο.

ῥητὸς ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεται λόγος, ὁ φανερός.

ῥήτωρ· **ῥήτωρ** (**ἐστιν**) ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγός (**ἐστιν**) **ὅποδ** τούτῳ ἔνας **ῥήτωρ** εἶναι ἀρχηγὸς ἐκάστου τῶν δύο πολιτεικῶν κομμάτων καὶ ἔνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως ἐν τῇ συμμορίᾳ ἥσαν ὁ ἡγεμῶν καὶ ὁ ἐπιμελητής).

ῥοπή ἐπιρροή, ἐπίδρασις· μεγάλη **ῥοπή** (**ἐστιν** ἡ **τύχη**) = μεγάλην **ῥοπὴν** ἔχει ἡ **τύχη**.

S

σαθρὸς βεβλαμμένος· **σαθρὸν** βλάψιμον· **τὰ σαθρὰ** τῶν **ἔκείνου** **πραγμάτων** τὰ ἀσθενῆ μέρη ἔκείνου· τὰ μέρη, ὅπου ἔκείνος εὐκόλως δύναται νὰ προσβληθῇ.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλάσποντον πλησίον τοῦ ὁμονύμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μαρία, ἡλιθιότης.

σκέψαιτο, βλ. **σκοπῶ**.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέχω, κοιτάζω τινός Ὁλ. Β, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ύπ' ὅψει τινός Φιλ. Α, 4· γ) ἀποβλέπω εἰς τινός τὴν σκοπῶ τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικήν μου ἀσφάλειαν 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔξετάζω· οὐ γάρ δεῖ (ύμᾶς) σκοπεῖν, ἄττα (=ἄτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὗνος εἰδέναι, ὅτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται· 3) περὶ τινος σκέπτομαι περὶ τινος Ὁλ. Α, 1. — Μέσον: σκοποῦμαι (μέλλ.). σκέψομαι, ἀρ. ἐσκεψάμην, προκυ. ἐσκεψματι) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τινος ἐκ τῶν προτέρων· ἐσκεψμένος χρήσιμόν τι προεκεψμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κάτι τι χρήσιμον· β) ἔχω ύπ' ὅψει τινός Ὁλ. Β, 12· γ) ἔξετάζω τινός (τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας συμφώνως μὲ τὴν ἀλήθειαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν). Ὁλ. Β, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι· Ὁλ. Α, 14· 3) ἔχω τινος συμπεραίνων ἔχω τινος Ὁλ. Β, 17. **σπουδάζω** περὶ τινος προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τινός.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικήν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἔτος ἔξελέγοντο δέκα στρατηγοί ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἤσαν οἱ δέκα **ταξίαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἐκαστος ἕξ ἐκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῷ εἶχον οἱ δύο **ἱππαρχοί** ἐκλεγόμενοι: ἕξ ἀπάντων τῶν πολιτῶν· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἵππαρχων ἤσαν οἱ δέκα **φύλαρχοι**.

στρατηγοῦμαι ὑπὸ τινος διευθύνομαι ὑπὸ τινος (ώς ὑπὸ στρατηγοῦ). **τὰ στρατηγούμενα** τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός χρήματα στρατιωτικά χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. Ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὅποια ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγωγοῦ Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἑορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ δημως πολέμου ὠρίζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Αλλ' ὅτε διηγήθην τὰ πράγματα τῶν Αθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 354) ὁ Εὔβουλος, ἡκυρώθη ὁ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἔτος, εἴτε εἰρήνη ἦτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ὡς **θεωρικά**.

στρέμμα ἔξαρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγκροτῶ γυμνάζω· **συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου καλῶς γυμνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.**

συγχωρῶ παραχωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτχ. προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ὅλου, βοηθῶ τινα.

συμμαχικός· τὰ συμμαχικὰ (πράγματα) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαι ὡργανωμέναι πολιτικαι· δύμαδες· **κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε**, τὸ κατὰ συμμορίας φορολόγικὸν σύστημα, ὅπερ ἐψηφίσθη τὸ 378/7, ἥτο τοιοῦτόν τι: οἱ ὑπόγρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορὰς κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἄγνωστον πόσας —, ἐκάστης τῶν ὁποίων προϊσταντο δύο, ὁ ἡγεμών καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγόμενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων· εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ ἢ ὀλίγοι ἀναλόγως τῶν εἰσφορῶν, τὰς δύοις εἰσέφερον, οὕτως ὥστε ἐξ ἐκάστης αὐτῶν εἰσεπράττετο τὸ αὐτὸ περίπου ποσὸν χρημάτων. Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμήσεως ἀπετέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι, κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας· οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δημοσίου τὰ ποσά, τῶν δύοιων τοῦτο εἶχεν ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς, κατόπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλοιπον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν των· ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς ἦσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἥγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιπούς συμμορίτας.

συμπαραθέω τρέχω ὅμοῦ παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου: ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ πολέμου): 'Ολ. B, 2· 2) συνεργάζομαι: **ἄλλο ούδε** ὁτιοῦν συμπονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι είναι τι συμφέρον (ἀφέλιμον) εἰς τινα, ὡφελεῖ τί τινα: 'Ολ. A, 1· Φιλ. B, 12· ὡς συμφέροι ἂν ὑμῖν μάλιστα κατὰ τρόπον, ὁ δύοις παρὰ πολὺ θὰ συνέφερεν εἰς σᾶς: 'Ολ. A, 6· ἂν μὴ πεπεισμένος ὡς καὶ συνοίσειν (ὑμῖν)· Φιλ. A, 51· οὕτως εἰδέναι συνοίσον (=ὅτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα εἴπειν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ ἀρίστη γνώμη θὰ ὡφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν: Φιλ. A, 51.

συναίρομαι (= σὺν τῇ τύχῃ αἴρομαι) τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναιρῶ συστέλλω, περιορίζω. **συνελόντι ἀπλῶς** (εἰπεῖν) = ἵνα συνελὼν τὸν λόγον ἀπλῶς εἴπω γιὰ νὰ ὅμιλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (όρθιὰ κοφτά).

συναμφότερον τοῦτο αὔτη ή δύναμις ή Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυνθίων).

συναναλίσκω. **συνανήλωσε** (γνωμ. ἀρ.) καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν μαζὶ μὲ τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποβάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέφομαι· οἱ **συνόντες** οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνήμι ἐννοῶ.

συνίσταμαι 1) ὁργανοῦμαι· τὰ πράγματα **συνίστανται** ὑπ' εύνοιᾳ ή σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης· 'Ολ. B, 9. 2) εἶμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι· **συνίσταται** τὰ πράγματα τὰ πράγματα εἶναι ἐν τῷ γίγνεσθαι· θολώνει ὁ πολιτικὸς ὄρεζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη· Φιλ. B, 35.

σύνοιδα ἐμμαυτῷ 1) μετ' αἵτ.: συναισθάνομαι τι· 2) μετὰ μτχ.: συναισθάνομαι ὅτι.

συνοίσειν τοῦ **συμφέρει**.

συνοίσօν, βλ. **συμφέρει**.

συνορῶ λαμβάνω ὑπ' ὅψιν.

σύνταξις τάξις, διακανονισμός· μίαν **σύνταξιν** εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάττω κατά τινος συστηματικῶς διευθύνω κατά τινος.

συστῆ, τοῦ **συνίσταμαι**.

σφαλερὸς οὐχὶ σταθερός.

σφύζω 1) διασφύζω, διαφυλάττω· 'Ολ. A, 11. 2) ἀνορθώνω· **Φωκέας σφύζει** σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ή ὅποια θὰ ἴσοδυνάμει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν... τὰ δὲ... τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δὲ... ἄλλοτε δέ.
τακτὸς ὡρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν
τῶν εἰσπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τāν ἀκλιτον μόριον ἐν τῇ φράσει ω τāν φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικάς ταραχάς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταύτὸν = τὸ αὐτό· μη πάθητε ταύτὸν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε)· ὁ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπονοεῖ τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας
καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺ ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες = ὅσοι ἀν εἴπωσι «ταχὺ» καὶ «τήμερον». — 'Υπερθ.

τάχιστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὀδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθνᾶσι τῷ δέει εἶναι πεθαμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀποστολάς αὐτὰς) σὰν· τὸ Χάρο.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρώην τελευταῖον πρὸ δὲ λίγου.

τελευτῶ εἰς τι καταλήγω εἰς τι.

τέλος δαπάνη, ἔξοδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε· 'Ολ. A. 7· 2) = ἔως ἐφ' ὅσον· 'Ολ. B. 21
τηλικοῦτος 1) τόσον μέγας· 'Ολ. A. 9· 2) τόσον μικρός· ἐπειδὰν
διδάξω, διότι (= διατί) οἷμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀποχρῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τίθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γνω. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἰς τι· 'Ολ. A. 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι· τὸ μήτε
πεπονθέναι (ἡμᾶς)... θείην ἀν εὐεργέτημα τῆς παρ' ἐκείνων
εύνοιας (προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἐκείνων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων· ἔχων
τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε
τὸ 364 κατὰ τῶν Ὀλυμθίων καὶ ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτοὺς τὰς πόλεις
Ποτειδαίων καὶ Τορώνην.

τις, τι· 1) μέγας τις, συμποντικός: Όλ. B, 1, 14· Φιλ. B, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολύ: δύσκολός τις ἀνθρωπος.

τις, τι· τὸ οὐδ. τι ὡς ἐπίρρ.: πῶς, διατί: μετὰ μορίου: τι δήποτε διατί δράγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασμτκ.: δι' αὐτὸ δικριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφική θέσις: ἐν τῷ πληθ. τόποι ὄχυραι θέσεις.

τραχύς είμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς ὅφελός μου): (μὴ) τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς ὅφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημεῖον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλογιζόντων νὰ ἔξοπλισῃ τριήρη, τὴν ὅποιαν παρελάμβανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἔξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου): τοῖς δὲ (δηλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις: Φιλ. A, 28· 2) σιτηρέσιον: Φιλ. A, 19. τυραννίς· ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὡσὰν νὰ ἤσαν τύραννοι ὑμῶν. τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

Γ

ὅβριζω (συμπερι) φέρομαι αὐθιδῶς.

ὅβρις 1) αὐθιδεια, θρασύτης: Φιλ. A, 3, 37· 2) ὑπεροφία: Φιλ. B, 30· 3) προσβολή: Όλ. A, 27.

ὅβριστης ὑπερόπτης καὶ ὀλαζών.

ὅπαγομαι ἔξαπατῶμαι.

ὅπάρχω 1) ἀρχίζω· πιθακ. τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένα αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὄποιαι ἔχουν γίνει εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν: αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὄποιας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμει· 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι τὴν χώραν ταύτην, τὴν ὄποιαν ἔχετε καὶ ἡ ὄποια (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρχῶ Φιλ. A, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περίφρασις: ἐθέλοντας ὑπάρχειν

= ἐθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χει-
μαδίω χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πιθακ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπέρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλόν τινος, πρὸς ὅφελός τινος Φιλ. B, 1·
2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας διὰ τι: ἡ ὑπέρ τῶν πραγμάτων αι-
σχύνη ἡ διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = περὶ μετὰ
γνκ.: Ὁλ. B, 1, 3· Φιλ. A, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀπο-
σιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα)
καὶ ἡ πραγματικότης (ὅπως δηλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ
ταῦτα (θὰ κάμῃ ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνει).

ὑπερεκπλήστομαι· οἱ ὑπερεκπεπληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ
θυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην (περὶ τινος): Φιλ. B, 9· 2) νο-
μίζω, θεωρῶ· Φιλ. B, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ.: δέχομαι νά· οὔτε αὐτὸς ἀν ὑπέμεινα πρε-
σβεύειν οὔτε ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν
(πρὸς τὸν Φίλ.) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρε-
σβεῖαι τῶν Ἀθην.: ἡ πρώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα
πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ἡ δὲ
δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλ.:
καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρός τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρός τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. A, 51· 2) ἀπὸ φόβου
ἀποφεύγω νὰ ὀμιλήσω· Ὁλ. A, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ώστε
νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιάζομένην τινὰ εὐκαιρίαν).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ἀργά διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπω-
φελοῦμαι τὰς εύνοϊκάς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. πέφηνα) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

φενακίζω ἀπατῶ.

φημὶ βεβαιῶ.

φιλοπραγμοσύνη ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλά.

φιλοτιμία φιλοδοξία· φιλοτιμίᾳ τινὰ ἀπαθῶ ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομακρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίον μου)· 'Ολ. Β, 18· 2) δόξα· 'Ολ. Β, 3· ἡ ἀπὸ τούτων (*γιγνομένη*) ἡ ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη· 'Ολ. Β, 16.

φροντίζω (μετὰ γν.) σκέπτομαι διὰ τι· φροντίσαι ἡμᾶς τῶν λοιπῶν (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ, τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης· ὁ Δημοσθ. ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ διοῖα θὰ ἔχουν οἱ Ἀθην. ἐκ τῆς μετὰ τῶν 'Ολυμπίων συμμαχίας.

φρονῶ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύομαι· πρκμ. πέφυκα εἶμαι ἐκ φύσεως· πολὺ ρᾶσιν πέφυκε (τὸ) φυλάττειν (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας (κάθε πρᾶγμα, δταν τὸ ἔχουν) ἢ (τὸ) κτήσασθαι (πάντα μὴ ἔχοντας).

φύσις· ἡ φύσις τῶν εὗ φρονούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται οἱ συνετοὶ ἀνθρώποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα των· φύσιν ἔχον ἔστι = ἔχει φύσιν εἶναι φυσικόν.

Φωκικὸς πόλεμος· οὗτος ἐξερράγη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτὸν, ὀφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκέων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδομένη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ιερὸν τῶν Δελφῶν.

φωρῶμαι ἀποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

X

χαίρω τοῖς αὐτοῖς εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἔδια πράγματα.
χαλεπὸς δυσάρεστος πολλὰ καὶ χαλεπά· διὰ τούτων ὁ Δημοσθένης

ἐννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐκστρατείαν κ.τ.τ.

χάρις εὐχαρίστησις· ἡ τῶν λόγων χάρις... ἔργω ζημιὰ γίγνεται οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκρύπτοντες δῆλ. τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουν εἰς βλάβην· πρὸς χάριν λέγω διμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀκροστῶν μου.

χειμάδιον χειμαδιό.

χείρ· οἱ ὑπὸ χεῖρα οἱ δύτες ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινός.

χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν ψηφίζω τι· χειροτονήσετε
(ἀντὶ προστκτ.: **χειροτονήσατε**), δηλ. ἂν ἐγώ γέγραψα (=τὴν
πρότασίν μου).

χορηγὸς ὁ καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ
θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) κάμων καλὴν χρῆσίν τινος, ἐπωφελοῦμαι τι·
χρῶμαι τοῖς πράγμασι ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις· ἀν βου-
λώμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ). β) ἔχω τι· Ολ. A,
14· γ) κανονίζω τι· Φιλ. B, 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μέ τινα· Ολ.
B, 7· ε) χρῶμαι στρατοπέδῳ διατηρῶ στρατόπεδον· ζ) οἱ δρθῶς
πολέμῳ χρώμενοι οἱ θέλοντες νὰ διεξαγάγουν ἐπωφελῶς ἕνα πό-
λεμον. 2) μετὰ δτκ. καὶ αἰτ. (συστοίχου): ἂν χρήσεται (=τίνα
χρῆσιν [= πᾶς] χρήσεται) τῇ δυνάμει.

χωρία ὄχυραὶ θέσεις.

χωρὶς χωριστά· οἱ χωρὶς οἰκοῦντες οἱ κατοικοῦντες χωριστὰ (ἀπὸ
τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίους των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι· πρὸς τὰς ἐλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε ἀποβλέ-
ποντες εἰς τὰς ἐλπίδας (τὰς ὅποιας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις
περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

Ω

ῶρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους· Ολ. B, 23· 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ.
τὸ ἔαρ): Φιλ. A, 32.

ώς 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς· **ώς ἐπιών** ὡσὰν ἐξ ἐφόδου· τὸ πλῆρες θὰ
ἡτο: οὕτως ὡς ἀναιρεῖται τις ἐπιών· τὰ μὲν ὡς ἀν ἐλῶν
τις ἔχοι = τὰ μὲν (ἔχει) ὡς τις ἔχοι ἀν (αὐτὰ) ἐλῶν πολέ-
μῳ· κατ' ἔννοιαν: ἄλλα μὲν κατέχει διὰ τῆς βίας· ὡς οὐκ ἔδει
ὅπως δὲν ἔπειπε (κατ' ἔννοιαν: δύστυχῶς); β) μετ' ἐπιρρ. θετικοῦ
βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ· **ώς ἀληθῶς** πράγματι, τῷ ὅντι· **ώς**
ἐτέρως ὅλως διαφορετικά· **ὑπολαμβάνω** ὡς ἐτέρως σχηματίζω
γνώμην ὅλως διαφορετικήν· **ώς ἄλλως** ὅλως διαφορετικά: μάτην·
γ) **ώς τὰ πολλὰ** ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, συνήθως. 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.:
διότι· Ολ. A, 3, 28· β) συμπερασμ. = **ῶστε**· τίθεται μετὰ τοῦ ἂν

ώς β' δρος συγκρίσεως· ή ως τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι = ή ὥστε τῷ λόγῳ (τινὰ) ἀν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως ἴσχυρισμόν· ως ἔπος εἰπεῖν γιὰ νὰ πῶ ἔτσι· ούδεν ως ἔπος εἰπεῖν σχεδὸν ούδεν· ως ὑπομνῆσαι διὰ νὰ ὑπενθυμίσω: πρὸς πενθύμισιν· 4) μετὰ μτχ.: ως ἐγνωκότων θμῶν καὶ πεπει-
θύμινων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πει-
σθῆ (περὶ τούτου, ὅτι δηλ. πρέπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε τὰ δέοντα).
ώς πάντα ταῦτ' εἰδώς ως ἐὰν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δηλ. τὰ
μυστικὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου). 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφώνημα: πόσον
'Ολ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· 6) πρόθεσις: πρός, εἰς· ως τούτους... ως
ἔκεινους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόμμα... εἰς ἔκεινο τὸ κόμμα.
ώσπερ ἀν εἰ (ἐλλειπτικῶς): ώσπερ ἀν εἰ πολεμοῦντες τύχοιτε =
ώσπερ ἀν ἐναντιωθείητε, εἰ πολεμοῦντες (Φιλίππω) τύ-
χοιτε.
ώστε (μετ' ἀπρμφ.) = ἐφ' ὧτε (μετ' ἀπρμφ.) ὑπὸ τὸν ὄρον νά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ'

A. Δημοσθένους λόγοι	Σελ.	1 - 91
1. Εἰσαγωγὴ	»	7 - 9
2. Κείμενον	»	11 - 51
α) Α' Ὁλυνθιακὸς	»	11 - 19
β) Β' Ὁλυνθιακὸς	»	19 - 27
γ) Α' κατὰ Φιλίππου	»	28 - 41
δ) Β' κατὰ Φιλίππου	»	42 - 51
3. Λεξιλόγιον	»	53 - 91

Έκδοσις ΚΑ', 1975 (IV) - Αντίτυπα 60.000 - Σύμβασις 2520/15-3-75

Έκτύπωσις - Βιβλιοδεσία : I. ΔΙΚΑΙΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

024000020067

Ψηφιοποιηθήκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής